СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVII П'ЯТНИЦЯ, 1 ВЕРЕСНЯ 2000 ЧИСЛО 35 VOL. CVII FRIDAY, SEPTEMBER 1, 2000 No. 35

Відзначення Дня незалежности України

КИЇВ

Військова парада на Хрещатику на честь Свята Незалежности

Дев'ять років незалежности України – час творення сьогодення і майбутнього. Це прозвучало на урочистих зборах та святковому концерті, присвячених 9-ій річниці незалежности України, які відбулися напередодні свята в Національному палаці „Україна". Сюди прийшли Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради України Іван Плющ, Прем'єр-міністер Віктор Ющенко, делеговані представники всіх регіонів держави, народні депутати, провідники громадських об'єднань, провідні діячі науки і культури, дипломати та закордонні гості. Відкриваючи збори, голова Київської міської державної адміністрації Олександер Омельченко наголосив, що дев'ять років незалежности України – це час напруженої діяльности, переоцінки цінностей, глибоких роздумів і повчальних висновків. З вітальною промовою до українського народу звернувся Голова Верховної Ради України Іван Плющ.

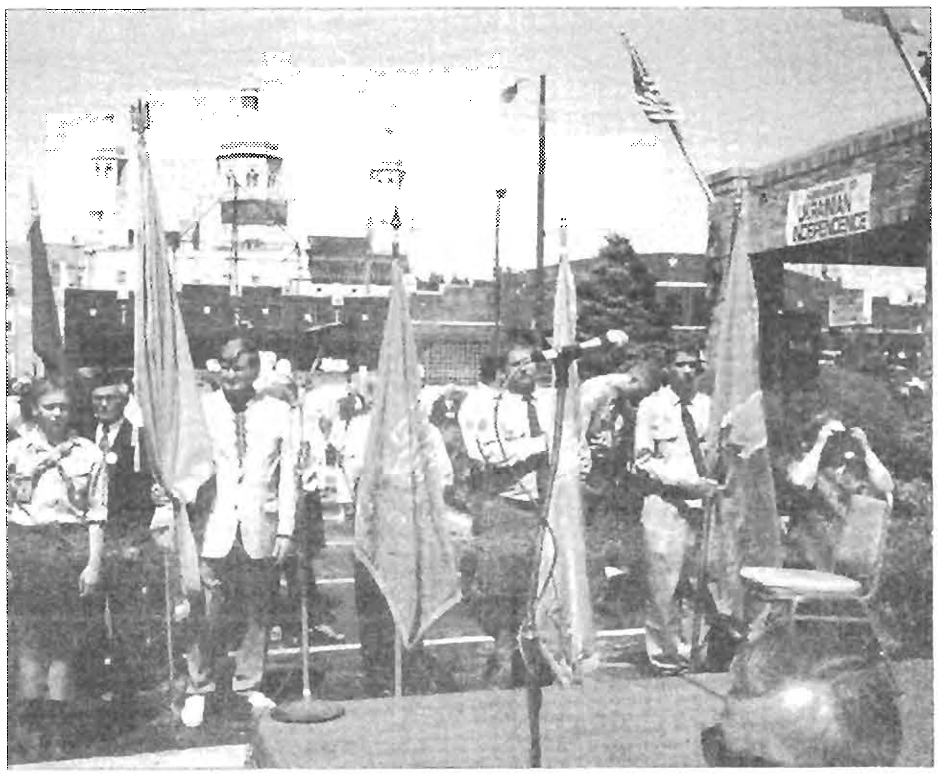
Під могутню мелодію Державного гимну завершились урочисті збори з нагоди 9-ої річниці незалежности України. Програма святкового концерту була ніби виткана з найкращих творів вітчизняної та світової клясики. Визнані майстри мистецтв, їх молоді колеги з великим успіхом демонстрували свої таланти.

А 24 серпня святкування 9-ої річниці Дня Незалежности у Києві розпочалося урочистим проходженням учасників військової паради на Хрещатику. На параді були присутні Президент України Леонід Кучма, голова Верховної Ради Іван Плющ, керівництво Міністерства оборони, народні депутати, представники уряду, громад-

(Закінчення на стор. 2)

ЧИКАҐО

Колони на вулиці Овклей

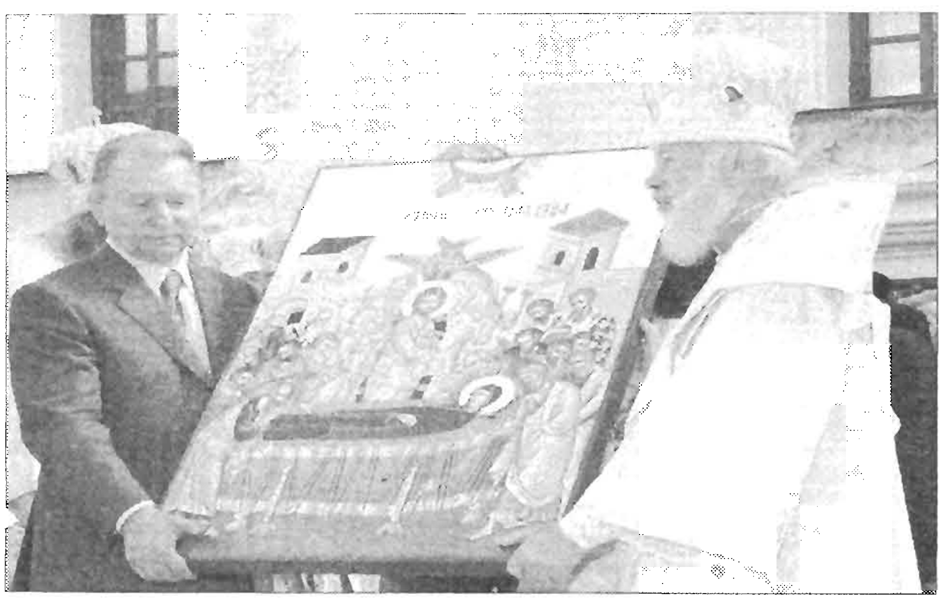
Учасники свята біля Українського культурного осередку в Чикаґо.

Анатолій Гороховський

Недільного дня, 20 серпня, я поспішив на автобус, який курсує до Українського села – так називають район в Чикаго, в якому переважно живуть вихідці з України. В автобусі було небагато пасажирів, і я зайняв місце біля старенького чоловіка, який з допомогою лупи розглядав мапу

(Закінчення на стор. 16)

Свято-Успенський собор освятив Митрополит Володимир Сабодан

Президент України Леонід Кучма (зліва) допомагає Предстоятелю Московської церкви в Україні митрополиту Володимирові (Сабодану) нести подаровану їм копію чудотворної ікони Успіння Пресвятої Богородиці під час церемонії освячення центральної частини Свято-Успенського Собору. Фото УНІАН

КИЇВ. 24 серпня. – В День Незалежности України предстоятель московської Церкви в Україні Митрополит Сабодан освятив центральну частину Свято-Успенського собору Києво-Печерської лаври, одну з найдорожчих національно-релігійних святинь українського народу. У церемонії брали участь Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Іван Плющ, віце-прем'єр-міністрер

(Закінчення на стор. 2)

Іван Плющ прибув до Нью-Йорку на конференцію парляментаріїв

27 серпня Голова Верховної Ради України Іван Плющ прибув до Нью-Йорку для участи у Конференції голів національних парляментів країн – членів Міжпарляментського союзу, яка відбуватиметься від 30 серпня до 1 вересня ц.р. Виступ керівника українського парляменту на конференції заплановано на 31 серпня. Є домовленість, що І.Плющ у Нью-Йорку зустрінеться з рядом керівників парляментів. Під час конференції плянується підписання декларації головами парляментів країн – членів МПС, в якій буде викладено бачення парляментаріїв на міжнародне співробітництво. У проєкті декларації наголошуєтьс на визначальній ролі парламента рів як інституції, що представля всі прошарки суспільства, а тако на їхніх повноваженнях для ви словлення волі народу шляхо ухвалення законів та нагляду діями урядів. Після закінченн конференції 1 вересня І.Плющ ві відає Вашінгтон, де зустрінеться представниками політичних к США. До Києва голова ВР пове неться 4 вересня.

Довідка: Міжпарляментськ союз (МПС) – міжнародна орга зація, яка є насамперед політі

(Закінчення на стор. 16)

■ СВЕРЧЕВСЬКОГО ЗАСТРЕЛИВ СНАЙПЕР УПА
Стор. 15

■ СПОРТИВНА ШКО
НА „ВЕРХОВИН
ЧИ НЕ ОСТА

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Під час візити до США Л. Кучма зустрінеться з представниками 20 країн

ЯЛТА. – Під час візити до Сполучених Штатів Америки для участи у „Зустрічі Тисячоліття" ООН Президент України Леонід Кучма зустрінеться з представниками близько 20 країн. Він вважає цю візиту дуже відповідальною, оскільки в рамках сесії ООН відбудеться і засідання Ради безпеки ООН. „Зустріч Тисячоліття" в ООН відбудеться у Нью-Йорку 6-8 вересня ц.р.

Німеччина почала приймати заяви від остарбайтерів

КИЇВ. – Німеччина через фонд „Пам'ять, відповідальність і майбутнє" розпочала приймати заяви від жертв, які під час Другої світової війни були примусово вивезені на роботи в Німеччину або ув'язнені в концтаборах. 12 серпня ц.р. набрав чинности федеральний закон про заснування зазначеного фонду, згідно з яким на території країн Східньої Европи фонд має працювати з партнерами. В Україні таким є Український національний фонд взаєморозуміння та примирення. Передбачається, що для українських остарбайтерів буде виділено 1.7 млрд. німецьких марок, які надходитимуть у два етапи. За словами посла, заяви на виплату компенсацій прийматимуться упродовж 8 місяців з дня опублікування закону. Робітникам, які працювали в сфері сільського господарства, виплати здійснюватимуться на розсуд Українського національного фонду взаєморозуміння та примирення. Першу дату виплати ще не встановлено. Українським остарбайтерам, яких близько 600 тис. осіб, має бути виплачено 1 млрд. 724 млн. нім. марок

Тіньові схеми в енергетиці „коштують" 5 млрд. грн. в рік

КИЇВ. – Держава може отримати від ліквідації всіх тіньових схем в енергетичній сфері додатково 5 млрд. грн. на рік. Про це заявила віце-прем'єр-міністер України Ю. Тимошенко на прес-конференції в УНІАН. Вона наголосила, що сьогодні "повністю покладено край всім тіньовим схемам у паливно-енергетичному комплексі", відсутні можливості для переведення коштів в офшорні зони. За її інформацією, грошові надходження в енергетичній сфері становитимуть 79.4 відс., що перевищує вимоги Міжнародного валютного фонду з проведення реформ в енергетиці (на початку року грошові надходження становили лише 13 відс.) Юлія Тимошенко повідомила, що сьогодні повністю погашено заборгованість із зарплати у сфері енергоатому.

Зареєстровано соту партію – Український союз праці „Орій"

КИЇВ. – Український союз праці „Орій" – сота політична партія, зареєстрована Міністерством юстиції України 23 серпня 2000 р. Основним завданням партії є створення „ефективних умов відродження й розвитку" середнього класу „на базі соціяльної, правової та демократичної української держави". Установчий з'їзд Українського союзу праці „Орій" відбувся 19 лютого ц.р.

Голова об'єднання „Самостійна Україна" перебуває в реанімації

КИЇВ. – Минулого вівторка утримуваний під вартою голова об'єднання „Самостійна Україна" Олександр Башук потрапив до реанімаційного відділення лікарні швидкої медичної допомоги. За словами адвоката О. Башука С. Крижанівського, в реанімації він отримує примусове годування через зонди, внаслідок чого його стан дещо поліпшився. О.Башук оголосив „сухе" голодування 7 серпня. Голову об'єднання „Самостійна Україна" О.Башука, який перебував у розшуку як організатор протиправного захоплення приміщення ЦК Компартії України 9 березня ц.р., співробітники Служби безпеки України затримали 7 серпня внаслідок проведення оперативно-розшукових заходів.

Німецький кредитор має намір звернутися до арбітражного суду

КИЇВ. – Керівництво німецької фірми MG trade service ag (Франкфурт) має намір звернутися до Міжнародного арбітражного суду з позовом до ВАТ "Оріяна", якщо найближчим часом не буде конструктивно вирішене питання про погашення боргу "Оріяни" дочірньому підприємству цієї німецької фірми (станом на вересень 1998 р. борг "Оріяни", за даними кредитора, становив 27.6 млн. дол.). Німецький кредитор звернувся з проханням до керівництва України підтвердити борги підприємству і подати терміни і графіки їх погашення.

ДІНАУ і УНІАН

Успенський собор...

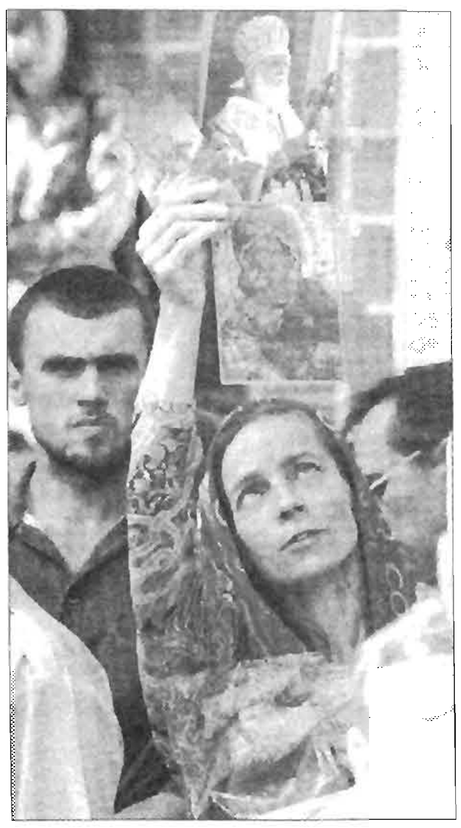
(Закінчення зі стор. 1)

Юрій Єхануров, міський голова Києва Олександер Омельченко, велика група народних депутатів України. Президент подарував відновленому храму копію чудотворної ікони Успіння Пресвятої Богородиці, освячену на горі Афон. Митрополит Сабодан у вступному слові назвав освячення собору історичною подією, яка означає "наше покаяння і примирення з Богом".

Церемонія освячення відбулася спокійно, без жодних конфліктів, хоч напередодні два дні підряд противники освячення Свято-Успенського собору духовними особами московської Церкви проводили акції протесту, а в самий момент освячення навпроти Києво-Печерської лаври зібралось близько 3 тисяч віруючих, на думку яких до цієї важливої події мала бути безпосередньо причетна Українська Православна Церква Київського Патріярхату. Пікетувальники скандували: „Геть московського попа!".

Акцію протесту під стінами собору організував також Комітет захисту українських святинь, до складу якого входили представники 33 політичних партій та організацій, у тому числі НРУ, Української народної партії „Собор", Української республіканської партії, УНА-УНСО, ...ької християнської партії, ...о народного руху, „Просвіта", українського козацтва та ін.

Як уже повідомлялося, 22 серпня у Києві відбувся Архиєрейський собор Української Православної Церкви КП, учасники якого висловилися за об'єднання усіх Церков України і надання єдиній Українській Церкві статусу автокефальної. Цю ідею схвалив вселенський Патріярх Варфоломій і Президент Л. Кучма. Тим часом Митрополит Сабодан заявив, що об'єднання Церков в Україні неможливе.

Прихильниця Української Православної церкви Київського Патріярхату (УПЦ КП) тримає ікону Пресвятої Богородиці і портрет Патріярха УПЦ КП Філарета під час акції протесту проти фактичної передачі Свято-Успенського собору Києво-Печерської Лаври Московському патріярхату 24 серпня 2000р. у Києві.

Коментуючи цю негативну заяву, Єпископ УПЦ КП Димитрій сказав, що позиція Митрополита Сабодана не віддзеркалює об'єктивних обставин, а тільки свідчить про намір Москви перешкодити процесові об'єднання. Однак, переговори з цією метою, підкреслив Єпископ Димитрій, триватимуть незалежно від бажання Московського патріярхату, і єдина помісна Українська Православна Церква може бути створена ще до кінця цього року.

УНІАН

Військова парада...

(Закінчення зі стор. 1)

ських організацій, ветерани Другої світової війни. Приймав парад міністер оборони України Олександер Кузьмук, який наголосив в урочистій промові, що створення „професійної української армії" триватиме. У військовій параді взяли участь більш як 3,000 чоловік, 13 зведених батальйонів: курсанти військових навчальних закладів України, Національна гвардія, аеромобільна бригада, внутрішні війська. Під час паради відбувся святковий салют.

За інформаціями ДІНАУ й УНІАН

ТІЛЬКИ ФАКТ

Військова рада Чорноморського флоту Російської Федерації привітала жителів Севастополя з 9-ою річницею Незалежности України.

◆

Уряд України виділив по 5 тис. грн. одноразової грошової допомоги сім'ям 27 військовослужбовців – вихідців з України, які проходили службу на атомному підводному човні Північного флоту ВМФ Російської Федерації "Курск".

◆

Україна вперше взяла участь у коаліційних навчаннях військ протиповітряної оборони країн СНД, які, однак, не розглядаються як участь у коаліційній об'єднаній системі ППО СНД, а як співробітництво на рівні навчань.

◆

Майже кожен десятий (11.1 відс.) українець вважає День Незалежности найбільшим святом серед усіх офіційних свят України. Звичайним офіційним святом цей день вважають 48.1 відс. респондентів. 23.6 відс. опитаних громадян не сприймають День Незалежности як свято, а 13.9 відс. вважають його днем втрати „великої держави".

◆

Офіційний обмінний курс гривні до доляра до кінця 2001 р. становитиме 7.1 грн./$1. До кінця 2002 року курс становитиме 7.95 грн./$1, в 2003 р. – 8.6 грн./$1, в 2004 р. – 9.1 грн./$1. При цьому, згідно з прогнозом Міністерства фінансів, середньорічний курс гривні в 2002 р. становитиме 7.5 грн./$1, в 2003 р. – 8.3 грн./$1, в 2004 р. – 8.9 грн./$1.

◆

На розгляд шостої сесії Верховної Ради України буде винесено законопроєкт "Про закордонного українця", в якому, зокрема, буде враховано інтереси громадян України, які зазнали репресій, у тому числі депортованих осіб.

◆

Обласна організація Народного руху України і демократична громадськість Слобожанщини "вважатимуть великою справедливістю, якщо одну з центральних вулиць Харкова – проспект Леніна – буде перейменовано на проспект Героя України Вячеслава Чорновола".

◆

Британська іміграційна служба проводить допит п'яти українців, підібраних на маленькому надувному човні у протоці Ла-Манш, які вирушили в подорож з Франції і попросили притулку у Великобританії.

◆

Автомат Калашникова, 30 набоїв до нього та саморобний вибуховий пристрій знайшов народний депутат О.Іщенко поблизу власної дачі в селі Трипіллі Обухівського району.

◆

26 надмогильних пам'ятників виявили працівники міліції в гаражі 30-річного жителя м.Лубни Полтавської області. Правопорушник упродовж трьох місяців займався викраденням пам'ятників із цвинтарів району.

ТЕМА ТИЖНЯ

Прорахунки української дипломатії

Чому Україну не пускають на західній ринок зброї?

Петро Коломієць,
оглядач ДІНАУ

Мабуть, українські підприємства військово-промислового комплексу цього року втратять можливість взяти участь у програмах переозброєння армії Туреччини. Кілька тижнів тому наші танки, обійшовши майже за всіма показниками німецьких "Леопардів", так і не змогли стати першими. Останнього ж разу на черговому демонструванні Туреччина вирішила закупити американські вертольоти АН-12 "Королівська кобра", відмовившись від "Чорних акул". Їх пропонувала російська фірма "Камов", а устатковані вони двигунами українського підприємства "Мотор-Січ". Фахівці вважають, що "Акула" за своїми бойовими характеристиками переважає "Кобру". Але і тут відіграла певну ролю "атлантична" солідарність, або ж небажання Анкари прогнівати американського "дядечка Сема".

Згадаємо, що зовсім недавно Німеччина та Франція відмовилися від спільного виробництва українсько-російського літака АН-70 для модернізації військово-транспортної авіації країн-членів НАТО. Щоправда, й тут ще не прийнято остаточного рішення, але надій на успіх не залишається. Виходить, що Україну з її високотехнологічною, конкурентоспроможною продукцією не пускають на ринки західніх країн. Та й самі представники Європейського Союзу в неформальних дискусіях заявляють, що в української продукції з високою доданою вартістю надто мало шансів потрапити на ринки Заходу. Майже одноголосно вони радять збувати цю продукцію в межах СНД та різним країнам Азії й Африки. Але продукцію з високою доданою вартістю можна продати здебільшого платеспроможним країнам, насамперед нафтовидобувним. А такі країни, як Іран, Ірак та Лібія, не користуються особливими симпатіями у США. Міжнародна спільнота, волю якої уособлює ООН, не має, скажімо, жодних претензій до Ірану й нещодавно скасувала міжнародні санкції проти Лібії. Але на Україну свого часу було вчинено тиск, аби вона відмовилася від так званого Бушерського контракту, тобто від поставок енергетичного обладнання для будівництва атомної електростанції в Ірані. Контракт коштував близько 400 мільйонів доларів і його виконання могло б вдихнути нове життя в деякі українські підприємства, що мають стратегічне значення. За таку поступливість Україні обіцяли певну компенсацію у вигляді контрактів зі західніми фірмами й інвестиції, але майже нічого так і не було зроблено.

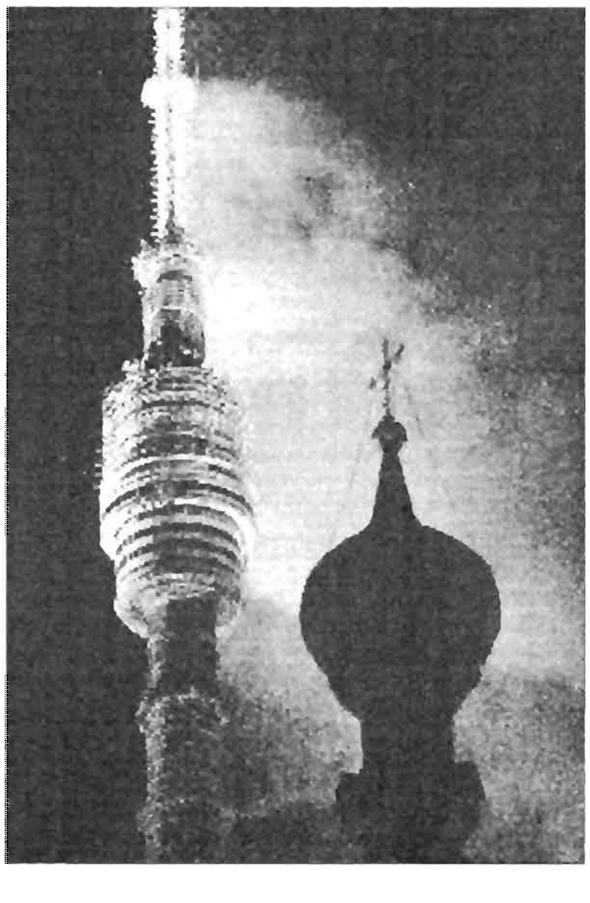
Створюється враження, що останнім часом українська дипломатія послабила свої зусилля на Близькому Сході та на півночі Африки, де зосереджені найбільші в світі поклади нафти. Росія ж, відмовившись від ролі "слухняної учениці" Заходу, розвинула у цьому напрямку небувалу активність. У розповні літа в Москві з офіційними візитами побували віце-прем'єр Іраку Тарік Азіз та секретар Вищого народного комітету зі зовнішніх зв'язків й міжнародного співробітництва Лібії Абдель Шалгам. До Росії невдовзі прибуде сам лідер лібійської революції Каддафі.

За деякими даними, віце-прем'єр Іраку Тарік Азіз привіз в Росію особисте послання Саддама Гусейна з проханням посприяти зняттю з країни міжнародних

(Закінчення на стор. 16)

Пожежа на Останкінській телевежі

КИЇВ. – На Останкінській телевежі в Москві у неділю, 27 серпня, сталася пожежа. По версії пожежників, причиною загоряння стало електричне замикання в одному з підсилювачів телеапаратури. Загоряння сталося на висоті близько 400 метрів. Гасіння водою пожежі було неможливе через велику кількість електронної апаратури, пожежники використовували вогнегасники з вуглекислотою. 28 серпня пожежу вдалося загасити. За повідомленнями з Москви троє людей – двоє цивільних і пожежник – загинули внаслідок отруєння чадним газом. Всупереч прогнозам, фахівці-будівельники відкидають твердження про можливість руйнування Останкінської телевежі.

АМЕРИКА І СВІТ

Замирення в Бурунді не відбулося

АБУША, Танзанія. – Під час своєї чотириденної поїздки до кількох країн Африки, в товаристві своєї дочки Челсі, Президент Билл Клінтон сподівався бути свідком підписання важливого мирного договору про припинення вогню між воюючими фракціями в Бурунді. Однак переговори про закінчення семирічної громадянської війни не відбулися, оскільки деякі партії з меншинного племени Тутсі не знайшли спільної мови з провідниками правлячого племени Гуту. Гостро докоряв з цього приводу представникам обох племен колишній президент Південної Африки Нелсон Мандела, що був посередником у цих переговорах, за їхню неспроможність припинити вбивство невинних людей. Президент Б. Клінтон, промовляючи до бурундійців, підкреслив, що „ніхто не може присилувати їх до замирення. Для цього треба мати власне бажання". Президент повернувся додому у вівторок, 29 серпня.

Суд Перу скасував вирок у справі Л. Беренсон

ВАШІНҐТОН. – У понеділок, 28 серпня, найвищий військовий суд Перу скасував попередній засуд до пожиттєвого ув'язнення громадянці Нью-Йорку Лорі Беренсон „за державну зраду" та дозволив розпочати новий судовий процес у цивільному суді. У листі Комісії найвищого військового правосуддя не подано причини цього рішення. Л. Беренсон було позбавлено волі за допомогу підпільникам Революційного руху Тупака Амару та в нездійснених плянах нападу на конгрес Перу. Справа Л. Беренсон декілька років підряд напружувала взаємини між Перу та США. Скасування вироку зі сторони Перу можна уважати спробою поліпшити взаємини, зокрема після недавніх дещо сумнівних президентських перевиборів у цій країні. Державний департамент США ще тоді критично поставився до „скорого і неправедного" суду над Л. Беренсон. Однак тепер Філіп Рікер, речник Державного департаменту, висловив вдоволення цим рішенням перуанського суду.

К. Анан викладе „доктрину" світового порядку

НЬЮ-ЙОРК. – Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Кофі Анан на "Зустрічі тисячоліття", що відбудеться тут наступного тижня, має намір викласти свою доктрину майбутнього світового порядку. Як він відзначив „суть цієї доктрини полягає у тому, що лідери країн повинні не тільки нести відповідальність за свої народи, але й за становище народів в інших державах". Якщо десь на плянеті люди гинуть внаслідок політичних амбіцій їхніх керівників, голоду або хвороб, то всі інші держави повинні негайно втручатися. Він вважає, що ніщо – включаючи кордони – не повинно перешкоджати такому втручанню. "Суверенітет – це не щит". Бачити, як чиняться злочини в інших країнах, і не втрутитися – рівносильне вчиненню таких же злочинів.

Слухання про звільнення П. Лазаренка під заставу перенесено

НЬЮ-ЙОРК. – Окружний суд у Сан-Франциско відклав на 13 вересня розгляд повторного клопотання адвокатів колишнього прем`єр-міністра України Павла Лазаренка про звільнення їхнього клієнта під заставу. Обвинувачення наполягає на тому, що Лазаренко, опинившись на волі, може сховатися від правосуддя. Американська влада звинувачує Лазаренка у тому, що упродовж 1994-1999 років він переказав на рахунки у банки і брокерські контори США 114 млн. долярів, отриманих незаконним шляхом. Ще 18 травня федеральна лава присяжних у Сан-Франциско винесла рішення про притягнення Лазаренка до кримінальної відповідальности. Якщо його буде визнано винним за кожним із 7-ми пунктів обвинувачення, то йому загрожує 20 років в'язниці і покарання у розмірі 500 тис. долярів.

Польський уряд не дозволяє ввозити уживаний одяг

ВАРШАВА, Польща. – Імпортери вживаного одягу будуть змушені тепер отримувати дозволи в Міністерстві промисловости на ввезення в Польщу вживаних речей. Впроваджені розпорядження міністра промисловости мають на меті зменшити обсяги достави одягу з країн Заходу, що вже був у використанні. Таке урядове рішення неґативно оцінюють громадяни, які звикли вдягатися у вбрання з "чужого плеча". Нові вироби коштують значно дорож-че. На думку голови Загальнопольської спілки підприємств легкої промисловости Весслава Похольського, „це урядове рішення корисне для польських швейників. У пресі багато нарікань, що ми діємо проти бідних людей. Це не відповідає дійсності – дія цього розпорядження не поширюється на ввезення вживаного одягу зі Заходу доброчинними організаціями. Але наша країна не може мати в Европі репутацію жебрака".

Підтримують контролювання вогнепальної зброї

ВАШІНҐТОН. – Найновіші опитування здійснені Деннісом Ґілбертом, професором соціології з коледжу ім. Гамілтона в Клінтоні, Н.Й., та його студентами, свідчать, що дев'ять із 10 учнів середніх шкіл підтримують сувору контролю в ділянці вогнепальної зброї. Крім того, учні підтримують вимоги обов'язкового курсу навчання про безпечне зберігання вогнепальної зброї та її реєстрування при купівлі.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу - відповідно $40.00 і $25.00. В Україну, Европу й Австралію $50 (авіяпоштою - $160, в Австралію - $175). За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор - Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка - Павло Стокотельний; Реклама - Марія Осцїславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Школа і наше майбутнє

Перед нами – початок наступного нового шкільного року, і справа освіти не сходить зі сторінок газет і уст коментаторів телебачення. Одначе цим разом освітньому питанню приділяється куди більше місця і часу. Причина полягає не у глибшому зацікавленні цією проблемою, а в тому, що нинішній рік – це рік виборів президента США, і кандидати обох партій на цей пост взяли освіту як одну з головних точок своїх виборчих програм. Кожний з них обіцяє удосконалити шкільну систему, зробити її ефективнішою, щоб американські діти могли отримувати все грунтовніші знання, такі конечні у сьогоднішньому технологічному світі.

Усвідомлення того, що освіта та її наслідки є важливим чинником виховання майбутнього покоління, до певної міри змусило кандидатів порушити цю справу. Зацікавлення справою освіти у всіх сферах життя країни, до виборчого процесу включно, вказує, що це одне з найважливіших питань сьогодення. Освіта, її програми та цілеспрямування – це запорука нормального розвитку суспільства, усього життя народу та його існування.

Ще більшої вагомости ця справа набирає, коли застановимося над ділянкою українознавчої освіти молоді українсько-американської громади. Немає сумніву, що наші церкви, численні організації, установи та інституції свідомі того, що їхня майбутність, як і сфера сприяння та допомоги молодій українській державі, залежатиме саме від цього молодого покоління. Тому кожен член громади не може не бути причетним до цієї справи. Зокрема слід активно заохочувати батьків посилати дітей до українознавчих шкіл, там, де вони існують, і організувати там, де їх немає. Сьогоднішнє молоде покоління буде спроможне діяти на користь громади і країни походження їхніх предків тільки тоді, коли буде свідомим свого походження. У цьому процесі головним є вивчення і знання української мови та інших українознавчих предметів, які стануть фундаментом розуміння їхньої національно-духовної приналежности. Це допоможе закріпити свідомість українського „я" та стати повновартісним громадянином і членом громади.

Численна українська меншина в США, свідома своєї відповідальности перед майбутністю, вже в 1953 році на Рідношкільному з'їзді створила Шкільну Раду та ухвалила основну мету шкіл українознавства: „...Американські українці мусять зберегти українську мову і не сміють відриватися від культури своїх батьків". Для здійснення цієї мети створено мережу шкіл українознавства, де здобули знання, свідомість та гордість свого українського походження тисячі юначок і юнаків. Сьогодні велика кількість з них працює в американських урядах і приватних установах в Україні.

Під сучасну пору в США існує 35 шкіл та курсів українознавства – п'ять шкіл з 12-ма клясами навчання, 11 одинадцятиклясових, сім восьмиклясових, шість семиклясових і шість курсів українознавства. У навчальному 1999-2000 році навчалося в Школах і курсах українознавства 2, 517 учнів, 1,307 дівчат і 1,210 хлопців під опікою 312 учителів і 22 катехитів. Все ж таки, коли взяти до уваги чисельність української громади в Америці, то кількість дітей в школах українознавства – непропорційно мала. Тому батьки, церкви, суспільно-громадські установи, молодечі організації, громадсько-політичні активісти, науковці, професіоналісти та кожний з нас особисто мусять приділити належну увагу цьому питанню. В іншому випадку може бути запізно, – втратимо нове покоління, а з тим і нашу етнічну ідентичність поза материком. Крім того, Україна може втратити багатогранну допомогу та голоси підтримки поза її межами.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про ще одне свято

Вже за нами – дев'ята річниця проголошення незалежности України, яку на різні способи і з різними настроями святкували і ми тут поза кордонами України, і вони – там, у вільній Україні, яка насправді ще не виглядає цілком і повністю вільною.

В попередніх номерах „Свободи" ми подавали оповістки про різні „свята", пов'язані з цією черговою річницею нашої держави України, а тепер будемо публікувати довго і нудно звідомлення, як кожна громада цю річницю відзначала – чи концертом, чи зібранням, чи фестивалем, чи пікніком. І немає сумніву, що на кожному із цих святочних зібрань лунали палкі, патріотичні слова, „серцещипательні" пісні, і на закінчення – обов'язкове „Душу тіло ми положим за нашу свободу...".

Все пройшло утертим шляхом наших традиційних патріотичних святкувань, але з надією на „ще краще" десяте відзначення незалежности України, що чекає нас в наступному році.

До такої рутини ми вже звикли довгими роками та добре у ній вивчені, бо так було від часу нашого поселення на чужих землях, і так підтримували ми духа патріотизму та приналежности до батьківщини.

Немає що й казати, ми добре вправлені у таких святкуваннях, бо була їх у нас завжди багато, завжди проходили вони за одним прийнятим зразком. Скільки їх є у нашому патріотичному календарі, а всі давно стали вони трафаретом, й тому вже не дуже сильно сколихують нашими почуваннями? А ось тепер, уже дев'ять років, до незмінного календаря національних свят прийшов День Незалежности, який стільки почуттів та стільки зворушень і надій вніс до нашого буття поза межами батьківщини! Але після першої ейфорії і це, здавалося б, найбільше та найважливіше свято у нашому патріотичному календарі, стає рутиною, ще одним конечним до відзначення святом – із постійним вичікуванням, що „наступного року буде краще". Так цього року до усіх тих святкувань 24 серпня добавили ми ще й надію, що в наступному році буде десята річниця і, може, вона принесе щось радісне?

Чи є, однак, ця наша надія виправдана – чи це тільки, як багато із наших почуттів, мрія про цю казкову Батьківщину, яку ми завжди уміємо леліяти у снах?

А тим часом дійсність, про яку мріялося, не така гарна. Ось приходять вістки із „дійсної" України, що саме у День Незалежности передано Успенський Собор московському владиці, що з того приводу демострували тисячі українців і замість святково відзначати дев'яту річницю Незалежности, стояли вони за кордонами поліції з відповідними траспарантами. Ось на громадських святкуваннях в Нью-Йорку не було , за вийнятком однієї представниці консуляту, нікого із українського дипломатичного корпусу, на яких громада чекала. А як пройшло це найбільше державне свято в голодній та невдоволеній широкій Україні, дізнаємося у майбутньому.

Ось так „відсвяткували" ми дев'яту річницю радісної події нашої батьківщини. Чи не викликає це у вас почуття, що треба щось змінити, що 24 серпня не може бути тільки „ще одним святом", яких ми у нашому патріотичному календарі маємо подостатку?

А може, слід нам усім звернути більше уваги на будень і на те, що у цьому будні України не так іде все, як належить, і ми можемо і повинні в тому дещо змінити?

О-КА

Як змінилися наші свята?

Коли закінчилася хвиля концертів та зібрань з приводу 9-ої річниці Незалежности України, цікаво поглянути на минулі роки та порівняти давні святкові імпрези з нинішніми. Ось як розповідала „Свобода" в 1927 році про свято злуки українських земель:

„Увага! Українці міста Ню Йорку і Околиці! Союз українських народних товариств міста Ню Йорку улаштовують святочний концерт в память проголошення злуки українських земель який відбудеться в неділю 23-го січня 1927 року в Українськім Народнім Домі 217-219 Іст, 6-та вул. Ню Йорк, НЙ.

Знамениті артистичні сили, чудові виконання поодиноких точок, дають запоруку, що наше спільне свято випаде як найвеличавіше. Тому, що весь дохід призначений на Інвалідів і Просвіту в нашім ріднім краю, ні оден Українець ні одна Українка не повинні остати дома, а прибути на сей концерт. Проситься всі народні Товариства міста і околиці о взяттє численної участи.

Концертова частина у виконанні: скрипкове сольо Петро Феранчак, сопрано – Осипа Ярешівна, тенор Юрій Басманів сопрано М. Машір, мішаний хор під управою П. Теодора Онуфрика, Фортепіяновий супровід Віра Стеткевич.

Святочну промову виголосить Володимир Купчинський. Початок точно о год. 8-ій вечора. Вступ 1 дол. і 75 цнт".

Так святкували пам'ятну дату 22 січня 1918 року 70 років тому. А тепер?

ШАНОВНІ АВТОРИ "СВОБОДИ",
щоб Ваш допис вийшов швидше і щоб уникнути помилок у написанні прізвищ та інших назв, просимо подавати своє число телефону.
Це дозволить редакторам вияснити незрозумілі місця у Вашій статті (особливо, коли вона написана від руки), не витрачаючи часу на листування.

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

"Демократична партія відкрила нам двері до Америки"

Такої думки дотримується відомий громадський діяч діяспори, президент банку "Певність" Юліян Куляс.

Юліян Куляс вітає кандидата в Президенти Ала Ґора під час конвенції в Лос-Анджелесі

Місто Чикаґо величають фортецею Демократичної партії Сполучених Штатів Америки. Впродовж кількох десятиліть посада мера в місті незмінно належить демократам, а при виборах конґресменів, сенаторів та президента переважна більшість громадян віддає свої голоси кандидатам від Демократичної партії. Саме в атмосфері демократичних принципів проходило формування юнака з Українського села в Чикаґо Юліяна Куляса. Він захопився ідеями цієї партії, вони припали йому до душі, і з того часу незмінно служить її інтересам. Повернувшись з партійного з'їзду в Лос-Анджелесі, Ю. Куляс зустрівся з нашим кореспондентом Анатолієм Гороховським і відповів на питання, які цікавлять читачів.

– Розкажіть, будь ласка, пане Кулясе, чому ви стали членом Демократичної партії?

– Змушений визнати, що демократична партія відкрила мені і багатьом тисячам українців, які втікали після війни від комуні-стичного рабства, двері до Америки. Президент-демократ Гаррі Труман і очолюваний ним уряд США робили все можливе для того, щоб полегшити наше становище, щоб біженці з України влаштувалися в Новому Світі. Опинившись в Чикаґо, я скоро зрозумів, що столиця Середнього Заходу є історично демократичним містом і, не роздумуючи, приєднався до партії, яка завжди дбала і зараз дбає про людей праці. Був час, коли українці співчували Республіканській партії. Це тривало до того часу, коли Президент Джорж Буш, перебуваючи з офіційною візитою у Києві, рекомендував українцям триматися свого старшого брата, тобто Москви. Українці зрозуміли, що політика республіканців не збігається з віковічним прагненням українців стати господарями на своїй землі.

– Як партійний активіст Ви, як мені відомо, брали участь в роботі кількох з'їздів Демократичної партії. Чим, на Вашу думку, нинішній форум відрізняється, скажімо, від попереднього?

– Кожна конвеція має свої відмінності, цьогорічна характерна не тільки одностайністю делеґатів, але більшою активні-стю противників нашої партії, які влаштували в місті демонстрації і безладдя, і тому поліції довелося навіть вживати сльозогінні гази та гумові кулі.

– На з'їзді були оголошені дані про склад делеґатів. Чи відомо Вам, скільки серед делеґатів було американців українського походження?

– Жодна партія не подає даних про національний склад делеґатів. Можу тільки сказати, що американців українського походження Чикаґо я лише один представляв на з'їзді. В парляменті стейту Іллиной, в якому я мешкаю, є українці – народні обранці, які зарекомендували себе з найкращого боку. Для прикладу назву ім'я багаторічного сенатора Володимира Дудича.

– Цікаво було б довідатися, як американці сприйняли кандидатуру Джозефа Лібермана, єврея за походженням, на посаду віцепрезидента Америки?

– Відверто скажу, що питання це не просте і кількома словами на нього відповісти просто неможливо. Справа в тому, що Ґор пішов на сміливий, якщо хочете, ризикований крок, наслідки якого важко передбачити, адже вперше за всю історію США кандидатом на посаду віце-президента став єврей. Правда, до цього євреї обиралися до Федерального та стейтових парляментів. Можу назвати деякі цифри. Сьогодні в обидві палати Конгресу обрано 34 євреїв, і Ліберман серед них. Більше того, у складі президентського уряду Америки найважливіші міністер-ства належать євреям. Наприклад, Державний департамент, оборони та фінансів. В Каліфорнії два сенато-

(Закінчення на стор. 7)

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

Українську святиню передали московській Церкві

Президент України Леоніда Кучма та його оточення дозволили освятити щойно відбудований українською державою Свято-Успенський собор Києво-Печерської лаври предстоятелю філії Російської Православної Церкви в Україні Митрополиту Володимирові (Сабодану).

Успенський собор, споруджений у 1073-1078 роках, є головним монастирським храмом Києво-Печерської лаври. Впродовж століть його не один раз руйнували вороги України, але щоразу кияни відбудовували – тому храм є не тільки перлиною національного церковного зодчества, а й найціннішою духовною святинею української нації, пам'яткою духовної культури світового значення. По-друге, собор був по-варварськи зруйнований 3 листопада 1941 року, під час німецької окупації, більшовицькими підпільниками саме за наказом Москви, і освячення його московським попом, та ще й у День Незалежности України, є блюзнірством.

По-третє, не тільки Успенський собор, а тисячі інших українських храмів було знищено московським комуністичним режимом, замордовано мільйони християн, знищено Українську Автокефальну Православну Церкву Василя Липківського та розгромлено Українську Греко-Католицьку Церкву. Тому освячення Успенського собору членом Священого синоду московської Церкви багатьма сприйнято як грубий цинізм, як наругу над пам'яттю мільйонів віруючих, знищених московськими посіпаками.

По-четверте, собор відбудовано за кошти України та її громадян, які сьогодні терплять глибоку нужду, але не ремствують, а радіють відродженню своєї духовної святині. Як же їм примиритися з тим, що на відбудований з руїн на їхні кровні гроші храм зазіхає Москва, яка на відбудову не тільки не дала жодної копійки, але й не повернула загарбаних мільярдів рублів українських громадян, що зберігалися в Ощадбанку колишнього СРСР?

У час, коли суспільною свідомістю все більше оволодіває думка про необхідність створення єдиної Помісної Української Православної Церкви з центром у Києві, коли у відповідь на наміри передати Успенський собор московській Церкві розпочався масовий рух протесту, навіть створено Комітет захисту українських святинь, до якого увійшло понад тридцять політичних партій та громадських організацій, – у цей час влада, як звикле, почала маневрувати. Освячення собору спочатку плянувалось на 28 серпня, та дізнавшись про наміри громадськости провести масове пікетування, цей акт уряд переніс на 24 серпня. Водночас офіційні чинники через засоби масової інформації почали заспокоювати громадську думку: мовляв, Успенський собор не буде переданий жодній з церковних конфесій, належатиме державі. І в той же час, незважаючи, що в храмі ще не завершені внутрішні оздоблювальні роботи, тишком готувалося освячення його представниками московської Церкви. При цьому проіґноровані всі, до речі, цілком компромісні, пропозиції національно-демократичних сил, як от: перенести освячення храму на рік пізніше, завершивши всі роботи, або залучити до освячення представників всіх трьох гілок українського православ'я. Проіґноровано також думку широкої громадськости: соціологічні опитування показали, що більшість громадян України, особливо молодь, вважає, що Успенський собор належить титульній нації, національній українській церкві. Ця думка була підкріплена наочно: 23 серпня кілька тисяч людей пікетували урочисте засідання з нагоди Дня Незалежности біля Національного палацу культури "Україна", а 24 та 25 серпня – ще масовіші пікети стояли під стінами Києво-Печерської лаври.

Влада відреаґувала на все це посвоєму, виставивши посилену міліцейську варту. Під різними приводами були забльоковані автобуси з людьми зі західніх областей України, які їхали на підтримку патріотичних киян. Києво-Печерська лавра була взята в кільце щільними лавами міліції, пікетувальників на її територію не допущено. Президент Л.Кучма, який особисто взяв участь у фарсі освячення, пробрався в лавру з чорного ходу – щоб не бачити протестуючого народу і не чути його голосу. А голос цей скандував: "Геть московську Церкву з України!", "Успенський собор – українському!", "Сабодан – чемодан – Москва!" Перелякана влада через дирекцію Києво-Печерського заповідника оголосила, що лавра буде закрита для відвідувачів аж до 1 вересня.

Тимчасом ставленик Московського патріярхату Володимир Сабодан, відчуваючи чи то слабкість, чи то особливу прихильність Президента та його оточення, зовсім знахабнів: він відмовився підтримати прохання Кучми до Алексія II розглянути питання про можливість надання московській УПЦ статусу автономної (слід підкреслити – **не автокефальної**), але Собор РПЦ відмовився навіть розглядати телеграму Кучми – „не може світська влада втручатися у церковні справи"!

Виглядало, що Президент також зрозумів, що Україні потрібна єдина помісна Церква (правда, він ніде не наголошував, що вона має бути національною), але не встиг він підтримати намір об'єднати

(Закінчення на стор. 14)

Відзначення Дня незалежности України

НЬЮ-ЙОРК

В "маленькому куточку України" на 49-ій Вулиці

Раїса Галешко

Одна з "прикмет" Нью-Йорку – це транспортний "джем", особливо в кінці робочого дня. Ні пройти, ні проїхати. Краще, все-таки, пройти. Тому багато українців, що поспішали на святкове прийняття в Генеральне консульство України, більше довіряли власним ногам – добравшись до міста поїздом чи автобусом, далі ішли пішки. Не дивно, що гості прибували навіть тоді, коли вже офіційні години святкового прийняття з нагоди Дня Незалежности підходили до кінця.

Кожному хотілося в цей день бути зі земляками – і новоприбулим, і тимчасовим гостям, і тим, хто прожив в Америці більшу частину свого життя, віддаючи свої сили, час, кошти і мрії для того, щоб цей день для їхньої батьківщини настав. Серед близько 400 учасників святкового прийняття були відомі громадські діячі, духовенство, дипломати інших держав, в основному колишнього комуністичного блоку – Казахстану, Узбекистану, Росії, Киргизії; представники урядових установ США.

Святкове прийняття в четвер, 24 серпня, було організоване спільно Постійним представництвом України при ООН та Генеральним консульством у Нью-Йорку. Виконуючий обо-в'язки Генерального консула України Сергій Погорельцев привітав присутніх зі святом Державности, висловивши загальну думку, що це свято – вимріяне багатьма поколіннями українців, заплачене життями сотень і тисяч незламних патріотів.

Виконуючий обов'язки Генерального консула України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев вручає Анні і Володимирові Ракам, мешканцям Нью-Йорку, грамоту подяки за цінний подарунок в честь Дня Незалежности. Праворуч – віце-консул Ганна Кушнірик.

Серед численних привітань, що надійшли в цей день на адресу Генерального консульства, були привітання від членів американського уряду, які на святковому прийнятті зачитали їхні представники. Конґресмен Рик Лазіо у своєму вітанні, зокрема, вказує, що він добре розуміє, як багато цей день значить для українців, бо ж він сам був одним з тих, хто працював над розв'язанням проблем холодної війни спільно з вихідцями зі Східньої Европи. Українці мають велику й чудову історію, якою захоплюється світ – це і багата культура, і військова слава, і витривалість народу, говориться у привітанні. Американська культура складається з поєднання багатьох культур, і її багатству великою мірою слід завдя-

(Закінчення на стор. 8)

НЮАРК

Соборний Молебень за Україну

Левко Хмельковський

В Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку 24 серпня, увечорі, відбувся соборний Молебень за український народ, який відправили священики Католицької і Православної Церков оо. Богдан Лукій, Андрій Манько, Олег Гуцул і Петро Гортович. До храму були урочисто внесені Державний прапор України, прапори УПА, Українських американських ветеранів, СУМ, Організації оборони Лемківщини, українських дивізій.

З промовою до присутніх звернувся президент СКУ д-р Аскольд Лозинський, який розповів про досягнення України у державному будівництві, зупинився на проблемах, які ще має вирішити український народ і його держава.

Прапороносець – ветеран УПА Павло Батьків

Президент СКУ Аскольд Лозинський з дружиною Роксоляною і о. Богдан Лукій на святі

САН-ФРАНЦИСКО

День України над Тихим океаном

Надія Банчик

Неділя, 20 серпня, була навдивовижу теплою й безхмарною. На літній естраді найбільшого міського парку Ґолден Ґейт лунали українські мелодії. Перед естрадою – мальовнича виставка вишиваних рушників, писанок; тут же – мапи і стенди з відомостями про Україну, її історію та культуру, листівки українських американських організацій... Ошатні костюми та українські строї, особливо екзотичні серед звичного каліфорнійського джинсово-ковбойського стилю, надають видовищу винятково святкового вигляду. Навіть сцена "вбралася" в українські шати – ті ж рушники та улюблені в Україні соняшники.

Це свято влаштувала українська громада Сан-Франциско, а спонзорували Українська Американська Координаційна Рада (УАКР) і Клюб Української Спадщини Північної Кароляйни. Програму розробили Михайло Цар, президент УАКР, Марія Черепенко та професор Юрій Олійник.

...Учорашня львів'янка, я почувалася на святкуванні 9-ої річниці незалежности України немовби водночас і в гостях, і вдома: знайома від колиски мова,яку в Каліфорнії поза межами української громади можна почути хібащо на таких імпрезах, або ж на зустрічі з друзями та знайомими з Сан-Франциско, навколишніх міст та навіть зі Сакраменто... У вирі каліфорнійських буднів рідко трапляються такі нагоди.

Святковий концерт відбувся на відкритій естраді, на свіжому й теплому тихоокеанському повітрі. У ньому беруть участь таланти з українських громад Сан-Франциско та Сакраменто, а також оркестр парку Ґолден Ґейт. Танцювальна група "Мрія" під керівництвом Галини Лорчак виконує ліричний "Танець з рушниками". Сумні мелодії, що їх заграв молодіжний український оркестр зі Сакраменто, та особливо гірка, тужлива пісня "Журавлі", складена, мабуть, першими втікачами від злиднів (оспіваними ще Василем Стефаником – згадаймо Гриця Летючого) – змушують глибше замислитись над сьогоднішнім святом, над тяжкою історією українського народу та його нелегким сьогоденням у далекій заокеанській батьківщині. Та й далі у концерті переважали ліричні пісні, і мені довелося почути нарікання від слухачів з цього приводу: мовляв, не сприймуть американці такий "несвятковий" репертуар. Звісно, це питання є спірним: з одного боку, справді, свято ніби "замовляє" відповідний настрій, а, з другого боку, зважаючи на тяжке життя у сьогоденній Україні та на історію народу, здається, обмежуватися бадьорими танцями й жартівливими пісеньками до певної міри недоречно. Та й славиться Україна унікальними ліричними піснями не менш, ніж запальними гопаками. У цьому можна було переконатися, слухаючи густе, глибоке меццо-сопрано Марії Черепенко, сопра-

(Закінчення на стор. 16)

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Чи може чергова Конвенція УНСоюзу відбутися на Союзівці?

Наближається кінець літа. Залишається ще тільки довгий кінець тижня і День праці, та остання нагода відпочити на природі, зустріти давніх знайомих і друзів.

Відпочинкова оселя УНСоюзу Союзівка цього літа, як і в попередні роки, вітала учасників і батьків двох таборів „Пташат" при Пласті, табору „Чемного", табору для хлопчиків і дівчаток, а на кінець – танцювального табору Роми Прийми-Богачевської. Приємно дивитися, коли покоління, які раніше ще дітьми приїздили з батьками на Союзівку, тепер є гостями Союзівки, а їх діти є вже учасниками різних таборів.

Наше членство дорожить Союзівкою і напевно бажає, щоб вона далі існувала і розвивалася. Таке саме бажання має Екзекутивний Комітет УНСоюзу та Головний Уряд. Ми постійно заохочуємо – через нашу пресу та персональними листами – наших членів, наші організації та церковні громади, щоб плянували на Союзівці свої з'їзди, товариські й родинні зустрічі, весілля. Цим вони уможливлять молодшим поколінням запізнати красу цієї оселі і проведуть у колі рідних, ровесників чи друзів кілька приємних днів, а може і знайдуть нових приятелів.

І саме тепер, коли плянується чергова Конвенція УНСоюзу на травень 2002 року, є дуже добра нагода відбути її на Союзівці. Покійний Володимир Квас, колишній довголітній управитель Союзівки, колись все пропонував Союзівку як відповідне місце на Конвенцію, але така можливість тоді ще не існувала з причини, що було забагато делегатів, щоб усіх їх помістити у залі нарад будинку „Веселка". Але, за обчисленням, з червня ц. р. така можливість тепер існує, бо можна передбачити біля 225 делегатів і членів Головного Уряду, а за обчисленням на кінець 2001 року може бути вже тільки 200 делегатів і головних урядовців разом. Це є зумовлене тим, що багато членів будуть мати тільки виплачені грамоти і не будуть уповноважені до голосування для вибору делегата. На попередніх конвенціях делегати постійно виявляли бажання, щоб конвенції відбувалися на Союзівці. Багато делегатів ніколи не були на Союзівці, а коли будуть мати нагоду запізнати красу цієї оселі, напевно дадуть їй розголос у своїй місцевості і заохотять членів відділу відвідати її у наступних місяцях.

Більшість відділів УНСоюзу, а тому і делегатів, буде зі східних стейтів. Принайменше дві третини делегатів будуть їхати автом „від дверей до дверей" і цим заощадять організації великі кошти доїзду на місце Конвенції у порівнянні до того, коли б Конвенція відбулася у Чикаго, куди принайменше дві третини делегатів мусіли б летіти. Доїзд на Союзівку для тих делегатів, які мусять летіти, може бути скоординований так, щоб делегати їхали тільки до Нюарку, а наші позичені автобусики підберуть їх кожночасно, завезуть до Головної Канцелярії у Парсипані, а опісля всі поїдуть разом автобусом на Союзівку.

Союзівка має 83 кімнати. За малим вийнятком кожна кімната має принайменше два ліжка, а часом ще і софу. Отже, Союзівка може примістити щонайменше 150 осіб. (Для прикладу, Сумівська оселя у Еленвіллі має 30 кімнат мотелевого типу і може помістити 60 осіб). Недалекий готель Гадсон Велей (5 хвилин їзди автом від Союзівки) має біля 300 люксусових кімнат. Недавно він був відновлений коштом кількох десятків мільйонів долярів. Для делегатів, які бажають мати люксусові приміщення, можна буде зарезервувати там кімнати.

Запитаєте, **а які користі принесе Конвенція Союзівці?** Хоча оплати за кімнати і прохарчування на Союзівці будуть нижчі, ніж у американських готелях, коли полічити, що 83 кімнати будуть заповнені на 5 ночей, що деякі делегати можуть приїхати ще перед Конвенцією, або залишаться після Конвенції, що 200 осіб будуть харчуватися на Союзівці і що бенкет відбудеться там також, і що будуть прибутки як із продажу алькогольних напоїв, так і в крамниці, то точні підрахунки виказують можливі обороти в сумі 100,000 долярів. По заплаченню всіх коштів Союзівка може мати приблизно 50,000 чистого зиску, або і більше. Ці гроші Союзівка дуже потребує на направи і поліпшення приміщень, а ці поліпшення можуть принести нові замовлення на відбуття конвенцій. При цій нагоді треба ствердити, що від довгих років Крайова Пластова Старшина відбуває всі свої дворічні з'їзди з участю понад 200 осіб тільки на Союзівці, за що ми є організації Пласт дуже вдячні.

Головний Уряд УНСоюзу на своїм річнім засіданні в грудні 1999 року розглядав можливість провести Конвенцію у містах Чикаго, Клівленд або на Союзівці. Тоді було взято під увагу, що не всі делегати можуть мешкати разом на Союзівці, і що доїзд з летовища може бути дещо ускладнений, тому було вирішено взяти до уваги тільки Чикаґо.

Але в тому часі Головний Уряд не мав ще нових статистичних даних про можливе число делегатів, про кошти доїзду делегатів на конвенцію у Чикаґо і на Союзівку, та про кошти кімнат у готелях у Чикаґо. Ці кошти можуть бути такі:

Доїзд до Чикаґо: 149 делегатів будуть летіти, пересічний кошт летів в обидві сторони по 450 дол. включно з доїздами до летовищ і назад дає суму 67,050 дол., інші 76 делегатів будуть їхати автом і їх кошти будуть по 125 дол., що разом дасть 9,500 дол. Всі кошти доїзду на Конвенцію у Чикаґо виноситимуть приблизно 76,550 дол.

На Союзівку їхатимуть автом 149 делегатів, їх кошти будуть 18,625 дол. (по 125 дол. кожний), інші 76 делегатів летітимуть і їх кошти будуть 34,200 дол. (приблизно по 450 дол. кожний). Разом кошти подорожі на Союзівку можуть становити приблизно 52,825 дол. Це доводить, що кошти були б менші на 23,725 дол., коли б Конвенція була на Союзівці. Всі кошти перелетів можуть змінитися за два роки і на це ми не маємо впливу. Коли мова про приміщення, то готель у Чикаґо вимагає по 105 дол. за ніч плюс міський податок 14.9 відсотка, разом 120.64 дол. На Союзівці кімнати коштуватимуть по 90 дол. або 80 дол. разом із податками і "тіпом". Кошти бенкету по 30 дол. від особи. В Чикаго кошти бенкету ще не встановлені. Прохарчування на Союзівці три рази на день усі 5 днів, плюс кава два рази в день під час перерви, разом 200 дол., а для тих делегатів, які не снідатимуть на Союзівці, прохарчування коштуватиме 175 дол. за 5 днів.

Тепер, коли ми вже маємо більше інформацій, Екзекутивний Комітет може ще раз застановитися, чи Конвенція може відбутися на Союзівці. Коли брати до уваги, що гроші УНСоюзу, видані на Конвенцію, залишаться у великій мірі на Союзівці і допоможуть відновити і вдержати її, управа Союзівки як і всі члени Головного Уряду напевно докладуть усіх сил, щоб ця перша Конвенція на нашій власній оселі була успішна і пам'ятна.

Уляна Дячук,
предсідник УНСоюзу

"Демократична партія...

(Закінчення зі стор. 5)

ри, обрані від цього стейту, теж євреї. Нещодавне опитування громадської думки засвідчило, що 92 відсотки американців "не мають нічого проти єврея в ролі президента чи віце-президента". Отже, життя підтверджує, що Демократична партія відкрила двері для національних меншин країни.

– Читачам було би цікаво довідатися про Ваші зустрічі з Алом Ґором та Джозефом Ліберманом.

– З Ґором я зустрічався багато разів і кожного разу він справляв на мене дуже приємне враження. Як відомо, Ґор протягом довго часу очолює Комісію Ґор-Кучма, яка відіграє велику ролю в справі поліпшення політичних, економічних та культурних стосунків між Америкою і Україною. Тому я радив би українським виборцям віддати свої голоси за Ґора, людину, яка знає Україну, любить її, сприяє їй, особисто знайомий з багатьма українськими політичними діячами. Лібермана я мав нагоду привітати на з'їзді в Лос-Анджелесі і побажав успіху в його діяльності, а також перемоги на виборах.

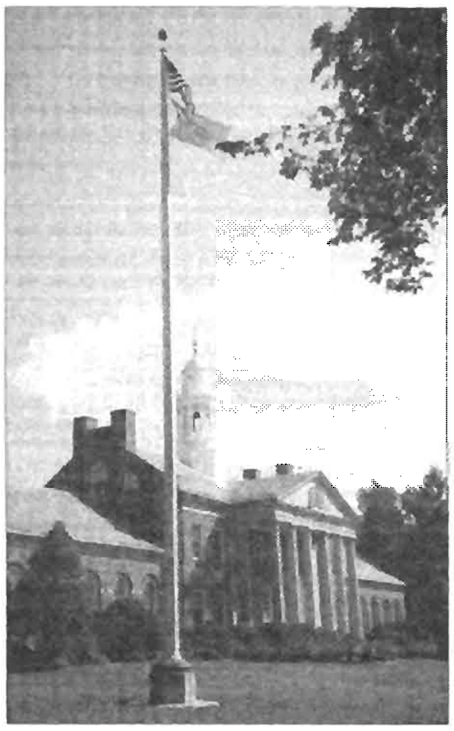
– З яким настроєм ви повернулися із з'їзду, які ваші пляни на майбутнє?

– Я був приємно вражений тим, як успішно пройшов з'їзд. Ми створили українсько-американський Комітет за вибори Ґора і Лібермана, який я мав честь очолити. Співголовою стане пан Андрій Фединський, а почесними співголовами будуть М. Гінчев, Д. Боніор та М. Каптор. Зараз розгортаємо широку передвиборчу кампанію. Маємо відділи у всіх штатах країни і сподіваємося, що вони сприятимуть перемозі Демократичної партії.

Бесіду вів **Анатолій Гороховський**

Відзначення Дня незалежности України

МЕЙПЛВУД

У п'ятницю, 27 серпня, прапор України було урочисто піднято на щоглі біля міської ради міста Мейплвуд, Нью Джерзі.

НЬЮ-ЙОРК

Українська громада зійшлася на свято в Народному Домі

За ініціятивою Об'єднаного Комітету Українсько-Американських Організацій Нью-Йорку, місцевого відділу Українсько-Американської Координаційної Ради та Українського Народного Дому відбувся в неділю, 27 серпня, святковий концерт з нагоди 9-ої річниці Незалежности України. При вщерть виповненій залі Українського Народного Дому свято відкрив господар Дому Андрій Ластовецький. Він привітав присутніх і передав провід в руки Ігоря Длябоги, який поділившись з присутніми цікавими і позитивними думками на тему відзначення незалежности, прочитав проклямацію від посадника міста Р. Джуліяні.

Від кандидата на сенатора Р. Лазіо відчитала привітання Орися Волошин. У концертовій програмі виступили заслужений артист України Ярослав Гнатюк, солістка-сопрано Леся Грабова і вокальний дует Алла Куцевич і Людмила Грабовська. Усі вони з великим чуттям та вмінням виконали низку відповідних до свята пісень та зібрали бурю оплесків у численних учасників.

І. Длябога представив заступника українського консула Ганну Кушнірик, яка прочитала слово в. о. генерального консула Сергія Погорельцева, що не прибув, бо якраз тоді зустрічав на летовищі Голову Верховної Ради Івана Плюща.

Після закінчення концерту організатори імпрези гостили понад 300 присутніх перекускою, яку, як і безплатний для учасників концерту вступ, подарували, поруч із завжди щедрими кредитівками, також фірми, що розповсюджують в Нью-Йорку українські вироби.

О. К.

Світить нам одна зоря!

„Ми – українці, всюди українці, бо світить нам одна зоря!" Далекі і такі близькі серцю наші посести і брати, любі наші заморські лелеченьки! Прийміть наші щирі вітання і доземний уклін! З берегів швидкоплинного Псла, з привітної Сумщини, за швидким вітром навздогін хай летить наш привіт і величальна пісня: Многая літа, Многая літа – во здравіє, во спасеніє нашої рідної України!

З 9-ою річницею Незалежности вас усіх вітають союзянки міста Суми, що на Слобожанщині. Відгукніться на наш привіт – будемо раді спілкуватися з вами, ділитися своїми думками і плянами на майбутнє. Ваш великий життєвий досвід, ваша мудрість потрібні молодій українській державі, українському народові.

Алла Ластовецька,
голова Сумської обласної організації Союзу Українок

ЮНІОН

На щоглі – прапор України

Кость Левчук

Численна громада зібралася в неділю. 27 серпня, на традиційну урочистість в міській ратуші. Сивочолі чоловіки в одностроях внесли прапори США, України і Українських американських ветеранів. Після вітальної промови і молитви о. Богдана Лукія з Церкви св. Івана Хрестителя приятель громади Ричард Карліно виконав Гимн США, заступник посадника міста Пітер Капудіче зачитав святкову прокламацію і поздоровив присутніх зі святом. На торжестві промовляли радник Постійного представництва в ООН полковник Віктор Гвоздь, який прибув на свято з дружиною Ольгою і дочкою Валентиною, член екзекутиви УККА, голова Ради УККА в Нью Джерзі Іван Буртик. Ведучий Михайло Шпигульський зачитав численні вітання від американських та українських організацій та діячів. Пастор Української євангельської церкви Павло Ходневич у молитві попросив Господнього благословення Україні на дальші роки, після чого відбулось урочисте підняття Державного прапора України на щоглі біля ратуші. Численні прапори завдяки спонзорській допомозі готелю „Рамада Інн" з Іст-Гановера, українських кредитівок з Нюарку і Кліфтону вже кілька днів майоріли на головних вулицях міста. На завершення свята його учасники перейшли на частування і дружнє спілкування до залі муніципального товариства боротьби з наркотиками, котру люб'язно (і безкоштовно) надав українській громаді координатор товариства Пол Фернандес.

Радник Представництва України в ООН полковник Віктор Гвоздь з дружиною Ольгою і дочкою Валентиною на святі.

Учасники свята в Юніоні, Нью-Держзі

В "маленькому...

(Закінчення зі стор. 6)

чувати внескові української культури, підкреслив Р. Лазіо.

У привітанні мера Нью-Йорку Рудольфа Джуліяні з нагоди 9-ої річниці Незалежности України також підкреслюється великий вклад американських українців у культурну спадщину Нью-Йорку – міста, яке має особливі взаємини з Україною.

На прийняття в консулят люди прийшли не тільки зі святковим настроєм, а й подарунками, букетами квітів. Особливо цінний подарунок зробили подружжя Анна і Володимир Раки: дізнавшись про потреби Генконсульства, вони купили дорогий килим. У списку благодійництва В. і А. Раків на добро України це вже друга вагома допомога Генеральному консульству у Нью-Йорку – свого часу подружжя подарувало $5,100 на купівлю цього приміщення.

– Це вже п'ятий День Незалежности, який я святкую, будучи на дипломатичній роботі за межами України, – сказав кореспондентові С. Погорельцев. – Попередні чотири відбулися в Аргентині, де я працював завідуючим консульським відділом. Там українська громада також надзвичайно активна і патріотична. Однак, люди з якими я зустрічаюся в Нью-Йорку, – це, на мою думку, кращі представники української громади за кордоном. Це високоосвічені, діяльні громадяни, які мають широкі зв'язки в ділових і політичних колах. На таку діяспору можна покладатися в роботі.

...В багатомовному гамірливому Нью-Йорку, "місті, що ніколи не спить", у маленькому куточку України на 49-ій Східній вулиці, виголошували тости по-українському, відзначаючи велике державне свято України – уже в дев'ятий раз.

Останній дзвінок у Сакраменто

Випускники школи у Сакраменто

10 червня ц. р. пролунав останній дзвінок для випускників 1999-2000 навчального року у м. Сакраменто. Свято вела вчителька Дана Домашук. Мов молоденькі соловейки, співали до болю знайомі слова давніх пісень члени шкільного хору у супроводі бандуристок під керуванням Ольги Герасименко-Олійник, деклямували вірші випускники. Святкового настрою додавала присутнім оркестра, керована Олександром Журавлем. З вітальними промовами до випускників звернулися директор школи Надія Калинюк та представник Шкіл українознавства Каліфорнії Богдан Сторожук. З настановами від батьків до випускників звернувся голова батьківського комітету Володимир Козлов. Кожен випускник отримав свідоцтво про закінчення Школи українознавства, табель успішності та цінний подарунок на довгу згадку про роки, проведені в школі. За традицією, цьогорічні випускники передали символічний ключ знань випускникам наступного навчального року.

Вадим Власюк,
м. Сакраменто

Випускний вечір курсів українознавства в Оттаві

Юлія Войчишин

Цього року матуральний вечір курсів українознавства при школі ім. Лесі Українки відбувся у п'ятницю, 9 червня, в залі Nepean Sailing Club над річкою Оттава. Врочистості розпочалися Молебнем, який відслужили о. д-р Андрій Чировський і о. д-р Ігор Куташ. Ведучий свята Олег Кандиба, привітавши присутніх, подав знак, і під спів „Gaudeamus Igitur" увійшли до залі одинадцятеро ґрадуантів – Лариса Безначук-Смирнів, Олена Вайт, Роман Дзьоба, Марія Катрушенко, Олександра Прухницька, Зірка Решітник, Олег Реплянський, Данило Сірський, Андрія Таланчук, Наталка Телішевська і Софія Чировська, яких індивідуально представили гостям голова управи школи ім. Лесі Українки Мотря Мончак та керівник програми курсів українознавства Христя Габрович. Вони підкреслили наполегливу працю цих учнів в щоденній школі, на курсах українознавства та в молодіжних організаціях. Десятеро з них є членами юнацького пластового Куреня ім. Володимира Івасюка, а Наталка Телішевська належить до СУМ-у. Крім цього, вони займа-

Зліва: Марія Катрушенко, Зірка Решітник, Наталка Телішевська; стоять: Андрія Таланчук, Данило Сікорський, Роман Дзьоба, д-р Юлія Войчишин, Лариса Безначук-Смирнів, Олександра Прухницька, Олена Вайт, Софія Чировська та Олег Реплянський.

(Закінчення на стор. 12)

Не забути їм років в українській школі

Наталка Яновська

У випускників шкіл українознавства метрополії Нью-Йорку назавжди залишиться теплий спогад про ґрадуацію, яка відбулася у Домі Спілки Української Молоді в Йонкерсі 10 червня 2000 року.

У цьогорічній ґрадуації участь взяли абітурієнти чотирьох шкіл. Школа українознавства при парафії св. Михаїла в Йонкерсі, була господинею свята. Її випускники – Павло Бибель, Діяна Вариха, Оксана Васічко, Марко Козіцький, Василь Лібер, Ростислав Макаренко, Мішель Одомірок, Христя Сисак, Устя Тарнавська, Петро Терлецький, Стефан Щур; Школу українознавства ім. Лесі Українки повіту Морріс, Н. Дж., закінчили Христина Баранецька, Петро Буняк, Лелія Голинська, Алекса Мілянич, Таля Храплива; Школу українознавства СУМ ім. ген.-хор. Тараса Чупринки, Нью-Йорк, – Лариса Блага, Романка Заяць, Любомир Скоробогач, Мішел Сорока, Школу українознавства і релігії при церкві-пам'ятнику св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж., – Хрис-

(Закінчення на стор. 12)

Випускники школи, учителі і святкова президія (сидять зліва): Богдан Гаргай, Марія Кіцюк, Ольга Кекіш, парох церкви св. Михаїла в Йонкерсі о. Пилип Виняр, голова Шкільної Ради д-р Євген Федоренко, о. митрат Іван Терлецький, Марія Гурин, Павлина Андрієнко-Данчук.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

1-4 вересня – відбудеться 45-ий з'їзд ОДВУ **на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, ПА**. Поч. о 9-ій год. ранку.

◆

8 вересня – відбудеться доповідь д-ра Сергія Білоконя на тему: "Діяльність Комуністичної партії в Україні, за документами колишнього КҐБ". Поч. о 8-ій год. вечора **в церковній залі УКЦ св. Івана Хрестителя в Нюарку при Сенфорд Аве., Нюарк.**

◆

9 вересня – розпочнеться навчання в школі українознавства ім. Лесі Українки при УКК, Моріс Кавнті, Н.Дж., Службою Божою в церкві св. Івана у Виппані, Н.Дж. Початок о 10-ій год. ранку. Після молебня – реєстраціяучнів.

◆

9 вересня – розпочнеться праця з юнацтвом осередка СУМ **в Нью-Йорку** Богослуженням в церкві св.Юра і реєстрацією до школи українознавства. **Тел.: (212) 473-3467**

◆

9 вересня – розпочнеться навчання в школі українознавства і релігії при церкві-пам'ятнику **в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.,** Молебнем у каплиці семінарії св. Софії. Початок о 10-ій год. ранку. Після Молебня – орієнтаційна програма.

◆

9 вересня – розпочнеться навчання в школі українознавства при ОУА „Самопоміч" в Нью-Йорку Службою Божою в церкві св. Юра **при 7-ій вулиці в Нью-Йорку.** Початок о 9-ій год. ранку.

◆

9 вересня – розпочнеться навчання в школі українознавства при осередку "СУМ" в Нью-Йорку Службою Божою в церкві св. Юра при **7-ій вулиці в Нью-Йорку.** Початок о 9-ій год. ранку.

◆

10 вересня – відбудеться доповідь наукового співробітника Інституту Історії НАН України Сергія Білоконя на тему: „Джерела до історії української культури в архівах колишнього КҐБ при Раді Міністрів УРСР". Поч. о 2-ій год. по пол.в будинку УВАН. (**206 West 100th Str., NewYork**). **Тел.: (212) 222-1866**

◆

12-14 вересня – початок навчання Музичного Дошкілля під проводом Марти Шлемкевич-Савицької. **Інформації та вписи: (908) 276-3134 або (973) 374-8079**

◆

16 вересня – Братство св. Андрія при Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозваного влаштовує перший річний пікнік на **церковній площі в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.** Початок о 12-ій год. дня

◆

17 вересня – „Пікнік подяки" Української Федеральної Кооперативи „Самопоміч" у Філядельфії . Початок о год. 1-ій по пол. на „Тризубівці".

◆

До уваги читачів!
Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами (тел. **973-292-9800, дод. 3040).**

УКРАЇНА І СВІТ

Іміґрант з Румунії здобув головну нагороду лотереї Вестерн Юніон „Будьте як вдома“

Олександер Гомеля спеціяльно приїхав в аеропорт, щоб побажати родині Чіокан щасливої подорожі.

ПАРАМУС, Нью-Джерзі. – Компанія Вестерн Юніон оголосила імена переможців лотереї „Будьте як вдома“ на східньоевропейському ринку. Головну нагороду – повністю оплачену компанією подорож для двох осіб, виграли Каталін і Родіца Чіокан з Чикаґо, штат Іллиной. Сотні таких призів, як комп'ютери, відеомагнітофони, комплекти валізок та багато іншого, були також вручені клієнтам Вестерн Юніон, які переказували гроші в Центральну і Східню Европу у передноворічний сезон 1999 року і стали переможцями лотереї. „Ми дуже вдячні компанії Вестерн Юніон“, – сказав Р. Чіокан, який іміґрував з Румунії і є клінтом Вестерн Юніон. Три роки тому він виграв „ґрін-карту“ в іміґраційній лотереї. „Ця компанія допомагає нам підтримувати зв'язок з нашими близькими“, – додав Р. Чіокан. Завдяки призові від компанії Вестерн Юніон, вся родина має тепер можливість здійснити подорож до Румунії. Олександер Гомеля, менаджер з питань збуту компанії Вестерн Юніон, спеціяльно приїхав в аеропорт, щоб побажати родині Чіокан щасливої подорожі. На дорогу він подарував їм альбом з фотографіями, які ілюструють життя людей в Америці, а 12-річному Стефанові – фотоапарат.

Усі, хто переказав гроші через Вестерн Юніон з США у Східню Европу й інші країни світу в період від 15 листопада до 31 грудня 1999 року, автоматично включались у розіграш лотереї. Головною нагородою була повністю оплачена компанією Вестерн Юніон мандрівка для двох осіб у країну їхніх батьків. „Ми хочемо в такий спосіб віддячитися нашим клієнтам за те, що вони користуються послугами Вестерн Юніон, – сказала Ліз Соукс, директор з маркетинґу компанії Вестерн Юніон у Парамусі, штат Нью-Джерзі. – Чимало наших клієнтів, учасників лотереї, змогли скористатися телефонічною карткою й поговорити з родичами і друзями, або відіслати їм з комп'ютера повідомлення через Інтернет.

Компанія Вестерн Юніон – це всесвітньо визнаний лідер у сфері переказів грошей. Здобувши свою первісну відомість за новаторські на той час телеграфні послуги, компанія Вестерн Юніон почала діяльність у 1851 році і стала пропонувати послуги у сфері грошових переказів у 1871 році. Компанія Вестерн Юніон надає послуги в миттєвому переказі грошей через свої понад 90,000 пунктів у 1,880 країнах світу. Вестерн Юніон є дочірньою компанією First Data Corporation (NYSE:FDC). Докладніше про компанію Вестерн Юніон Ви можете дізнатися, відвідавши нашу сторінку на Інтернеті, її адреса: **www.westernunion.com**

Подано клопотання про присвоєння Ю.Звягільському звання Героя України

ДОНЕЦЬКЕ. – Сесія Донецької міської ради подала клопотання Президенту України про присвоєння народному депутатові України Юхиму Звягільському звання Героя України. Депутати відзначили, що Ю.Звягільський, який отримав ще в часи СРСР звання Героя соціялістичної праці, має бути відзначений і нинішньою державною нагородою. Ю.Звягільський був мером Донецького, виконуючим обов'язки прем'єр-міністра України і провів 2 роки в Ізраїлі через обвинувачення в корупції. В 1995 р. парлямент позбавив його депутатської недоторканости в зв'язку з обвинуваченнями Генеральної прокуратури в привласненні ним близько 25 млн. дол. У 1997 році Генеральна прокуратура припинила цю справу як безпідставну. Після повернення Ю.Звягільський очолив передову шахту імені Засядька.

Край лісів, трембіт і слави

Дещо з історії Гуцульщини напередодні Світового з'їзду гуцулів у Коломиї

Гуцульщина – історично-географічна частина України, яка розтягається на гірські райони Станіславської (тепер Івано-Франківської), Закарпатської і Чернівецької областей. Гуцулів ще можна поділити на галицьких, буковинських та закарпатських. Герб Гуцульщини був затверджений офіційно на конференції Гуцульських товариств США і Канади 15 квітня 1972 року, в місті Клівленді, Огайо. Тоді ж визнано прапори Гуцульщини.

Гуцули мають свої організовані товариства в Україні і діяспорі, є активними та пропаґують свої звичаї, повір'я, свою культуру і мистецтво. Земля Гуцульщини не є врожайною, на ній родяться переважно ячмінь, овес і кукурудза. Гуцульщина багата на мінерали, нафту, сіль, золото. Тут широко розвинуте різьбярство, інкрустування, ткацтво, вишивка, гончарство, бджільництво та скотарство. Славиться Гуцульщина своїми неповторними трембітами і цимбалами. Нищилася вона ворогами – гунами, татарами, уграми, поляками, комуністичною Москвою. Славна УПА мала там свої бази і схоронища. Багато гуцулів воювало в її рядах і загинуло геройською смертю в боротьбі з ворогом або вивезено в Сибір. Письменники – Франко, Федькович; мистці – Хоткевич, Кос-Анатольський, Барнич оспівували в літературі та піснях історію і звичаї Гуцульщини.

До більших міст Гуцульщини належать Жаб'є, Кути, Космач, Ворохта, Яремче, Делятин, Микуличин, Татарів. Цей край перетинають бистрі гірські ріки – Черемош, Прут, Тиса, Бистриця, якими гуцули сплавляють дерево. Гуцульщина межує з Бойківщиною та Лемківщиною, Покуттям та Поділлям, з Карпатською Україною. Прославили Гуцульщину леґіні-опришки, які нападали на маєтки визискувачів, а здобутки роздавали бідним. Відвага, однайдушність Довбуша описана в книжках та леґендах, оспівана в піснях. Гуцули витворили і зберегли специфічні стилі архітектури, зокрема в будові церков. Дуже характерними є звичаї і гуцульські повір'я, пісні, весільні та похоронні заспіви. Гуцули – нарід працьовитий, що твердо тримається свого кореня. Навіть в діяспорі вони організуються і є горді за своє гуцульське походження. За часів більшовицької окупації Гуцульщина страждала. Комуністи по-злодійськи експлуатували природні ресурси. На жаль, самостійна Україна переживає економічну кризу і не знаходить коштів, аби екологію Гуцульщини поставити на здоровий і позитивний рівень.

Сподіваємося, що Світовий з'їзд гуцулів, що мав відбутися 20 вересня цього року в Коломиї, прийме конкретні рішення та пріоритети в справі екології Гуцульщини, аби наша мальовнича та багата частинка України знову процвітала.

Д-р Володимир Боднар

Нарада в Україні у справі ЕУД

В Києві 14 червня ц.р. відбулася річна нарада Головної редакційної ради Енциклопедії української діяспори. Головував академік Петро Толочко, її співголова. Про загальний стан справи та про працю над усіма томами звітував гол. редактор Василь Маркусь. Про перший (американський) том говорила Дарія Маркусь, співредактор цього тому. Володимир Євтух, заступник гол. редактора і керівник центру етносоціологічних і етнополітичних досліджень при Інституті соціології Національної Академії Наук України, говорив про ситуацію з справою ЕУД в Києві і про перспективи київського бюро. Він запропонував прийняти в члени Головної редакційної ради академіка Івана Кураса, віцепрезидента НАН України, що присутні одноголосно зробили. І. Курас запевнив членів Ради про підтримку цього важливого проєкту з боку президії. Зокрема він висловив думку, що в наступному році президія НАН України включить значну частину видавничих коштів у свій бюджет.

Про сьомий том (східня діяспора) звітував координатор того тому, доктор історичних наук Володимир Трощинський. Том на 60 відсотків готовий, бракує загальних галузевих статтей та про окремі реґіони чи республіки. В. Трощинський та В. Євтух в майбутньому матимуть можливість присвятити більше уваги ЕУД. Про центрально-східньоевропейський том звітував його координатор Олекса Мишанич. Інформацію про східню діяспору доповнив голова Об'єднання українців в Росії Олександер Руденко-Десняк, який запропонував провести восени 2000 року спеціяльну нараду, присвячену сьомому томові, у Москві. Цим вдасться спопуляризувати справу цього тому серед громад в Російській Федерації та колишніх неросійських республіках СРСР. Академік Іван Дзюба у своєму виступі говорив про редаґовану ним Енциклопедію сучасної України. На нараді були присутні також член ради Віталій Чишко, дир. Інституту соціології, чл.-кор. НАН Валерій Ворона.

27 червня в Ужгороді на Закарпатті відбулася нарада співпрацівників центрально-східньоевропейського тому, в якій брали участь координатор О. Мишанич, закордонний чл. НАН України Микола Мушинка (Словаччина), співробітник з Угорщини Омелян Русин та гості з США (д-р Осип Данко, Д. і В. Маркусі).

Нарада в Україні сприятиме поліпшенню праці редакторів та упорядників довідника.

В. Маркусь,
Чикаго

Роздуми на межі святкових річниць

Виповнилося 9 років Незалежності України. Починається рік десятий... А що думають про незалежність громадяни України? З цим запитанням кореспондент „Свободи" Олександер Вівчарик звернувся до людей різних професій, різного віку. Ось що вони відповіли...

Тетяна Павленко, *вчителька.*

– Незалежність – це, насамперед, стан душі. В. Чорновіл, Л. Лук'яненко, В. Стус були вільними духом і в таборах. А дехто з моїх співвітчизників раб і в незалежній Україні. Треба вичавлювати із себе раба. Та не всім вистачає на це снаги.

Коли ми навчимося поважати себе, тоді нас поважатимуть й інші. Отоді і будемо справді незалежними.

Богдан, *а біля нього Сашко, Євген, Іван, Антон, народжені за часу незалежності.*

– У цей день ніхто не працює, люди гуляють і всі веселі. Я люблю свято!

Леонід Дзеган з дітьми, *робітник машинобудівного заводу.*

– Наш завод більше стоїть, ніж працює, а мені треба годувати родину. Звичайно, тепер я можу більше часу проводити з дітьми, але як забезпечити їхнє майбутнє?

Напевне, доведеться їхати на заробітки до російської столиці. Оце називається – відірвалися від Москви... Я не політик і не знаю, чому так склалося. Але те, що я бачу, мене аж ніяк не влаштовує.

Юрій Фарсалов, *директор державного видавничо-поліграфічного підприємства „Тясмин".*

– Для мене незалежність – це державність. Кожний народ повинен мати свою державу, бо тільки у ній він може влаштувати своє життя так, як хоче. Інші держави не будуть думати про те, як поліпшити наше життя. Це ми повинні самі зробити.

Але я також за партнерські взаємини з іншими державами. Ніхто не може тепер жити цілком самостійно.

Папір ми змушені купувати в Росії, друкарські форми – в Німеччині, фарбу – у Франції. В засаді, це нормально, хоча б я з більшим задоволенням брав своє, українське...

Ігор Виноградов, *директор виробничо-консультативного центру.*

– Незалежність – це святе! Але святу ідею забруднили своїми нечистими руками ті, хто йшов до влади заради особистого збагачення. Номенклятура вкупі з кримінальними елементами грабує державу, а людині, яка прагне працювати на державу, чиняться перепони.

Наше товариство працює на державу, на реформи: ми проводимо геодезичні зйомки, інвентаризацію земельних ділянок, приватизацію землі. Але інколи охоплює розпач: а чи не даремна наша праця, чи справді станутся якісь зміни, особливо на селі?

Василь Павленко, *робітник комунального господарства.*

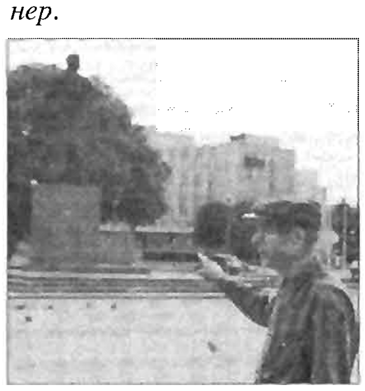

– Я вже не відчуваю своїх ніг. Все життя працюю. У минулі роки збудував гарну хату, придбав авто, а тепер не маю грошей, щоб його поремонтувати.

Ні, я не скаржусь, бо добре знаю, що винні усі ми, бо звикли жити, не думаючи. Щоб вижити, я змушений час від часу вкрасти якусь дошку з підприємства. Це – ганьба, але платні я не маю вже не один місяць...

Якби тепер треба було стати зі зброєю в руках до боротьби за українську Україну, у якій би шанувалася людина, то я зробив би це одним з перших.

Савелій Надюк, *1924 року народження, пенсіонер.*

– Я не вважаю, що Україна є самостійною державою. Україна тепер – це російська губернія, а наш Президент, колишній парторг заводу „Південмаш", звик їздити до Москви по вказівки, тож, за звичкою, і тепер туди їздить.

Україна має багато нафтопереробних заводів. Якби вдалося відірватися від російської нафтової „труби" і мати інші джерела енергії, то ми мали б свій бензин, і солярку, і мастила. Тоді можна було б і нерентабельні шахти закривати.

Щоб бути незалежним, треба насамперед звільнитися від духовного рабства. Допоки у нас стоятимуть пам'ятники Ленінові, як символи ганебного минулого, незалежними ми не будемо.

Це був вияв патріотизму, а не хуліганство

Відкритий лист до Президента Леоніда Кучми

Високодостойний Пане Президенте!

Українська громада метрополітального Чикаґо в США, яка діє під патронатом Українського Конґресового Комітету Америки, з тривогою слідкує за антиукраїнськими виступами в Україні тих людців, які, пересівши з учорашніх совєтських державних стільців, захопили чільні місця у правоохоронних та судових органах української держави, щоб переслідувати наших патріотів. І досі не виявлено ані одного злочинця, причетного до вбивства діячів сьогоднішньої України.

З тривогою одержали ми повідомлення про арешт молодих людей із гурту „Самостійна Україна", яких від 9 березня по сьогоднішній день утримують у в'язниці, де їх намагаються зламати морально і зарахувати до хуліганів. Нечуване, щоб у демократичній державі не допускали до них батьків, а в час Великодніх свят не дозволили священикові відвідати в'язнів.

Ув'язнення гурту молоді, яка за Україну готова на самоспалення, викликає загальне обурення, адже в цей самий час непокараними ходять по вулицях українських міст злочинці, які знищували український народ у голодоморі, Биківні, Вінниці, Дем'яновому Лазі, в Сибірі і на Соловках!

Просимо Вас, пане Президенте, зробити все можливе, щоб покласти край знущанню над цією молоддю і дати їм змогу вільно перед об'єктивним судом захищати свої національні ідеї.

За Ваш труд у цій справі заздалегідь складаємо наше спасибі і залишаємося з глибокою до Вас пошаною!

За українську громаду Чикаго –
Управа Іллинойського Відділу УККА

Допомогли нашим дітям

Ми, батьки синів гурту „Самостійна Україна", щиро вдячні людям, які почули голоси наших дітей із-за грат Лук'янівського слідчого ізолятора, де вони протягом 5-ти місяців терплять наругу за любов до своєї багатостраждальної нації, рідної землі та синьо-жовтого прапора, який вивісили замість багряного від крові репресованих українців.

Низький уклін особисто Марії Лозинській, яка за покликом своєї української душі приїхала в Україну і привезла особисто від себе і зібрану людьми посильну допомогу в розмірі 500 долярів (Марія Лозинська – 100 дол., Об'єднання Жінок ОЧСУ відділу Нью-Йорк – 300 дол., Об'єднання Жінок ОЧСУ Сиракюз – 100 дол.) нашим дітям на підтримку їх в нелегкій боротьбі за утвердження української нації як рівної серед рівних в сім'ї вільних народів світу.

В. Неділько, голова
комітету з захисту гурту „Самостійна Україна",
В. Дідовець, заступник голови, **А. Красник,** касир.

Хто ж нацисти?

Й. Сірка

У 22-ому числі газети „Европа-Центр" за 15 липня цього року вміщена стаття Дмитра Джангірова „Націоналістичний шабаш у Львові". В чому полягав отой „шабаш", читач так і не довідався. Зате автор статті з легкої руки називає українських патріотів нацистами лише тому, що вони знайшли відвагу виступити проти зухвалої шовіністичної поведінки деяких російськомовних. Очевидячки, Джангіров не заглянув у словник, що означає слово „наці", бо інакше був би його не вжив стосовно тих, хто протестує проти національного вбивства.

Автор статті „Націоналістичний шабаш..." пробує звести шовіністичне вбивство українського композитора до п'яної сутички двох груп: „Побутова сутичка з не менш типовою лояльністю міліції до одного з нападників". Джангіров спритно перекручує факти, намагаючись довести, що не Білозір – жертва російського шовінізму, але „зліть на самих себе та свій вибір" (тобто, вибір Президента Кучми). „Але істинні винуватці всіх бід далеко – у Києві, тому простіше за все оголосити ворогом ближнього свого...". Отак, коли б проголосу-

(Закінчення на стор. 16)

Шкільна стипендійна акція варта підтримки

Громада, як і родина, потребує поповнення і розвитку. Вона виховує молоде покоління в дусі своїх вартостей та в надії, що молодші покоління продовжуватимуть традиції та засади, якими вона дорожить.

Саме для цього в громаді діють різні організації та товариства. Вони єднають громаду та дають їй силу та енергію. До найважливіших чинників українства належать наші школи, кількість яких, на жаль, не зростає, а зменшується. Тим більшої підтримки заслуговують діючі українські школи, як, наприклад, школа св. Івана Хрестителя в Нюарку. Тут всі учні та учителі – українського походження, всі мають близьке відношення до української мови, культури і традицій.

За понад 60 років свого існування школа св. Івана Хрестителя поборювала різні труднощі і сьогодні пишається досягненнями своїх учнів у вищих школах та на відповідальних становищах у своїх професіях.

За останніх кілька років до школи св. Івана Хрестителя прибуло багато дітей еміґрантів з України. Батьки цих дітей, як і всі еміґранти, мають трудні початки, але з часом сумлінною працею, як і їх попередники, покращують своє фінансове становище.

Тому що українська школа Св. Івана не приймає чужих дітей, вона не дістає жодної допомоги від держави. Доводиться покривати всі кошти власними силами. А саме: платні учителів, асекурації, огрівання, електрику, шкільне знаряддя, утримання шкільного будинку та багато іншого. Публічні школи витрачають приблизно 8000 долярів на дитину річно. Сьогодні річна оплата на кожну дитину в українській школі св. Івана становить приблизно 4000 дол. Тому що це значна сума, парафія перебирає приблизно одну третю цієї оплати на себе, а просить у батьків 2850 долярів за дитину. Батьки цю суму сплачують одноразово або місячно.

Для новоприбулих на початках практично неможливі такі видатки. Щедрі та ініціятивні члени громади запропонували власні датки на стипендії для потребуючих дітей, і так народився „Стипендійний фонд школи Св. Івана Хрестителя". Одні пропонують датки щомісячно, а інші приносять одноразово. Стипендії становлять таку суму, якої бажають самі жертводавці.

Для нових еміґрантів будь-яка матеріяльна допомога дуже багато важить. І коли громада помагає їм в хвилини потреби, вона пригортає їх до себе. Вчить людей прикладом, що треба собі взаємно допомагати, виховує майбутніх громадян, які продовжуватимуть різні традиції, організації, імпрези тощо.

Звертаємося до ширшої громади зі закликом приєднатися до цієї благородної акції – поповнення стипендій для потребуючих учнів школи св. Івана Хрестителя в Нюарку. Ласкаво просимо виставляти чеки на St. John's Church з приміткою St. John's Scholarschip Fund і висилати їх на адресу: **719 Sanford Avenue, Newark NJ, 07106.** (Всі датки можна відтягнути від податку).

Ксеня Гапій

Випускний вечір...

(Закінчення зі стор. 9)

ються музикою, танцями, спортом і навіть астрономією.

Керівник програми Христя Габрович з учителями – о. д-ром А. Чировським (релігія), д-ром Мирославою Біланюк (історія), Мотрею Мончак (мова, граматика, література) та Володимиром Катрушенком (культура) вручили ґратулянтам дипломи про закінчення курсів українознавства та подарували їм писанки, створені славною оттавською писанкаркою д-ром Оксаною Ярош. Від учителів прощав матурантів Володимир Катрушенко. Відповідаючи на запитання „Чому ми це робимо?", він сказав: „Ми не можемо і не збираємося конкурувати з шаленою лавиною інформації, але ті духовні скарби, які передаються з покоління в покоління – історія, культура, традиції, релігія, завжди були і будуть міцним фундаментом для виховання достойних громадян плянети Земля".

Щиро і з гумором дякували учителям Олександра Прухницька і Олег Реплянський. Від батьків висловив признання учителям та управі курсів представник Батьківського комітету Юрій Дзьоба.

З успішним закінченням курсів абітурієнтів привітали представники Катедри Українських Студій при Оттавському Університеті, Канадської Фундації Українських Студій, Кредитової спілки „Будучність", Ліґи Українських Католицьких Жінок.

На закінчення ведучий вечора Олег Кандиба подякував усім за участь і запросив на перекуску, приготовану Батьківським комітетом на чолі з Лідою Реплянською. Забава розпочалася танцем матурантів і була радісною для всіх.

Не забути їм років...

(Закінчення зі стор. 9)

тина Райч. Під звуки оркестри у святково прикрашену залю увійшли одягнені в українські вишиванки абітурієнти шкіл. Д-р Марія Кіцюк теплими словами привітала їх і передала дальше ведення програми Богданові Гаргаєві. Свято почалося спільною молитвою, яку провів о. митрат Іван Терлецький.

Добрий вплив українських шкіл на розум і душу молоді відзначили у своїх святкових словах привітання д-р Євген Федоренко, голова Шкільної Ради та випускник Школи українознавства при парафії св. Михаїла Марко Козіцький, який мав слово від абітурієнтів. Марко запевнив, що всі набуті знання будуть корисним дороговказом у майбутньому та висловив особливу подяку вчителям і родичам.

І от настав момент вручення дипломів. Це особлива хвилина, сповнена приємного хвилювання, пов'язана з привітаннями, нагородами та спільними фотографіями. Стало традицією, що на такі імпрези надходять привіти випускників, представників від українських фінансових установ. Абсольвенти одержали грошеві нагороди від Українського Народного Союзу, кредитової кооперативи „Самопоміч" і Української православної кредитівки в Нью-Йорку, кредитової кооперативи СУМА в Йонкерсі, а в додатку одержали дарунки у формі української книжки від Батьківського комітету своєї школи.

А далі свято продовжила мистецька програма – невмируща „Червона Рута" наповнила залю милими голосами сестер Райч зі Школи українознавства в С. Бавнд-Бруку. Усіх глибоко зворушила деклямаційна частина, присвячена творчості Тараса Шевченка. Її виконали випускники Школи українознавства при парафії св. Михаїла. Під звуки українських мелодій (фортепіяновий супровід учительки співу Лариси Гутникевич) в уяві присутніх промайнули картини з уривків „До Основ'яненка", „Гамалія", „Кавказ", „Сон", „Посланіє". Не в одного із слухачів на очах виступили сльози, а в пам'яті зринули слова:

„Благословенная давно,
Цвісти ще мусиш, Україно!"

І будеш цвісти, бо живеш у щирих серцях цих молодих юнаків і дівчат, які вилетіли із рідного гніздечка сьогодні, але понесуть назавжди на своїх устах слово „Україна".

Що думають поляки про незалежну Україну?

В ньюйоркському костьолі Об'явлення липневої неділі відбулась презентація книжки Фелікса Садовського «Окрушини», про яку 31 березня ц.р. розповідала «Свобода». Автор поділився з зібранням історією виникнення цієї книжки-есею, відповів на запитання, вислухав численні репліки, які теж свідчили про інтерес до його праці. В книжці порушуються численні аспекти життя людей в колишньому СССР, їхньої ментальности, висловлюються доброзичливе наставлення до українців. Треба сказати, що в дискусії на презентації переважала тема приписуваного полякам антисемітизму (українцям теж чіпляють тавро юдофобів). Вочевидь, ця проблема найбільше схвилювала читачів. На цьому зібранні кореспондент „Свободи" записав кілька думок присутніх про Україну, породжених обговоренням книжки.

Фелікс Садовський:

Я народився за кілька тижнів до початку війни між Німеччиною і СССР, тож моє становлення припало на роки особливо бурхливих польсько-українських взаємин. Не дивно, що під впливом офіційної пропаґанди в моїй свідомості утворився образ українця, як кривавого розбійника, котрий тільки й шукає нагоди вчинити якусь прикрість чемним полякам. Подальший життєвий досвід змусив мене серйозно замислитися над тим, що в роки сталінського режиму наші народи зазнали однаково болісних пережиттів: як українців, так і поляків вивозили з батьківської землі, розстрілювали, обманювали. Коли представники обох народів воювали в різних національних формуваннях, то воювали однаково проти Москви і її режиму. І тепер я пишу в своїй книжці: «Історично, як поляк, я є також білорусом, литовцем і українцем».

Роман Вавжонек:

Проблема багатьох українців полягає в тому, що вони й досі живуть застарілими уявленнями про польського ворога. У цьому вони відстали від Европи на добре століття. Звісно, що різними є українці зі Львова, Києва чи Харкова. Вони можуть мати різне наставлення і просто не розуміти настроїв один одного. Але усі вони багато втрачають на спільній ненависті. Адже світ пішов дуже вперед, ми вже однією ногою стоїмо у спільній Европі, а такі люди усе ще тримаються шаленої політики часів війни: треба й надалі бити! А кого? Тих, хто найближче - поляка, жида... А може американця чи таждика? Ні, ці задалеко... Потрібна зміна ментальності. Це не є легко. Я маю племінника у Кракові, який скінчив україністику, пише докторат, а цих проблем зовсім не розуміє. Таких людей, на жаль, багато і серед поляків, і серед українців. Треба жити реаліями нашого часу.

Евгенія Лютерацька:

Мій тато походив з Луцька і він мені завжди оповідав, яка то Україна прекрасна земля. І раптом я дізналася, що там впровадили таке господарювання, щоб не було врожаю, щоб був штучний голод. І що ці бідні люди пережили! Де була правда? Ми не знали того усього.

Ми дуже співчуваємо українському народові, бо він не усвідомлює, який він був скривджений, яке мав програне життя, а такий світогляд і досі не дозволяє багатьом вийти з омани. Вони тужать за минулим, бо не знають, що то було зле. Це жахливо - так змарнувати людям життя! Я була в 1978 і 1979 роках в Україні і бачила помешкання, в яких не було теплої води! Але люди не знали, що можна жити краще.

Левко Хмельковський

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Прем'єра фільму „Вічна пам'ять"

Під патронатом Союзу Українок Америки, 90-го Відділу у Філядельфії, головою якого є Христина Їжак, в неділю, 11 червня ц. р., у великій залі Українського Освітньо-Культурного Центру демонструвався документальний фільм про Великий терор в Україні під назвою „Вічна пам'ять". Режисер Дейвід Палц із Юрієм Ємцем і Марком Царинником з Канади працювали шість років над створенням цього 80-хвилинного кольорового фільму про часи і жертви сталінського терору в Україні.

Велика заля Центру була заповнена в основному особами старшого віку. Не можна було спокійно дивитись, всім присутнім жаль витискав сльози з очей. В цей момент зродилась думка і про сім мільйонів українців, яких Сталін зі своїми посіпаками заморив голодом у 1932-1933 роках.

М. Тимчук,
Філядельфія

„Вербиченька" в Татарстані

На початку року до Товариства української мови (ТУМ) в Чикаґо надійшов лист від українського товариства „Вербиченька" з міста Нижнєкамська в республіці Татарстан. Голова товариства Євген Савенко написав, що тамтешня українська громада має свою недільну школу, хор, молодіжний гурток „Лелеки", друкує українську сторінку в місцевій газеті. Адміністрація міста запропонувала кожній національній групі свого міста, в тому числі і українцям, прочитати у центральній бібліотеці лекції про своїх видатних діячів культури, історії чи мистецтва. Українська громада вирішила розповісти про Івана Мазепу, Лесю Українку та Соломію Крушельницьку. Але виникла проблема, бо матеріялів про актрису вони не мали. ТУМ – Чикаґо розшукало якнайбільше потрібних матеріялів і негайно вислало їх до Татарстану.

Недавно прийшов лист-подяка разом із світлиною з літературно-музичного вечора, присвяченого Соломії Крушельницькій. Вечір

Учасники вечора – Євген Савенко і Євгенія Риковцева.

був дуже успішний, про нього писала місцева преса і показували уривки на телебаченні. Адміністрація міста запропонувала повторити вечір у вересні, на день народження С. Крушельницької.

Проф. Віра Боднарук,
голова ТУМ – Чикаґо

Появилася друком літургія А. Веделя

У видавництві Української музичної фундації (УМФ) вийшла друком музика до Служби Божої св. Івана Золотоустого, скомпонована Артемом Веделем для мішаного хору понад два століття тому. УМФ видала у 1982 році літургію композитора Івана Недільського та плянує видрукувати інші Служби Божі для майбутніх поколінь. Головним поштовхом до цього є обставина, що замало музичного матеріялу мають нечисленні хори, котрі плекають культову музику в своїх парафіях. Поява нової літургії має почати розбудову церковного репертуару. Співаючи літургію, написану одним автором, хористи і вірні скоро відчують красу і благородний вплив музики одного стилю. Для полегшення справи диригентам, редактор-упорядник розписав цілу літургію на звичайну неділю за порядком так, що диригент не потребує шукати за окремими частинами чи єктеніями. Поряд недільного причастя вписано причасні на Великдень та Різдво. Текст літургії – український, його видав Синод Української Католицької Церкви в 1988 році.

Ноти можна замовити, висилаючи чек на 50 американських долярів на адресу **Bohdan Markiw, 126 Newton Rd., Woodbridge, CT 06525.**

Богдан Марків,
музичний редактор УМФ

Дивосвіт Богдана Горбаля

28 травня ц. р. у Києві було відкрито виставку малюнків Богдана Горбаля. Оглядаючи ці твори, я спершу розгубилася. На перший погляд, це були малюнки примітивні, однак щось приневолювало повертатися до кожного з них, не щезало враження, що мистець хоче сказати щось важливе, а я його не розумію. Я відчула, що заглянула в якийсь інший світ.

Богдан Горбаль змалку був розумово відсталим, або, як в Америці кажуть, був „особливою дитиною". Він не навчився говорити, не ходив до школи. Відтоді, як батько подарував хлопцеві кольорові олівці, Богдан від рана до вечора малював. Ніхто не розумів його „дитячих творів", мати навіть палила ними у печі. Коли знавці звернули увагу на Богдана, його братові Миколі вдалося врятувати ще значну кількість малюнків. Богдан помер у 1998 році.

Малюнки Богдана мають дивовижну і складну тематику. Часто це юрба людей, що суне кудись дивними вулицями чи складними лябіринтами. Буває, що людям загрожують дула гармат, або якісь дивовижні машини й двигуни. На одній картині люди громадяться перед церквою з різнобарвними вежами й

Малюнок Богдана Горбаля.

хрестами. Часто групи гуртуються за барвами одягу: тут стоять сині, там – яскраво червоні. Хто вони, куди йдуть? Більшість рисунків зроблені з польоту птаха. Іноді він зображував краєвиди з пагорбами й поодинокими деревами, часом над ними летить великий птах. На одному аркуші – хата серед природи, а за нею на горбі – самотня постать. Може, це сам Богдан, відокремлений від світу своєю „ненормальністю"?

У людських постатей переважно переляк в очах і відкриті роти. На виставці, однак, було одне приємне зображення дівочої голови, чи то у многобарвному вінку, чи у капелюсі. У неї дещо сумовитий, однак лагідний погляд.

Богдан малював для себе, не дбав про глядача. Тому що він ніколи не вчився, „як треба" малювати, він відтворював світ так, як його бачив і відчував.

На перший погляд видається, що рисунки Богдана схожі на широко знані твори Никифора з Криниці. Однак, це не зовсім так. Справді, обидва мистці народжені на Лемківщині, проте життя склалось у них по-різному. Никифор міг до деякої міри спілкуватися з людьми, сам мандрував на великі віддалі й на своїх картинах виводив букви. Богдан натомість був увесь час під маминою опікою і, мабуть, тільки мати його могла розуміти.

Богдан був доброю і талановитою людиною, замкненою у своєму власному світі, й єдиний спосіб, яким він міг з нами порозумітися, були його малюнки. Досі відбулося кілька виставок малюнків Богдана Горбаля. Перша, у 1996 році, в помешканні Миколи, наступні – у 1997 – в музеї Івана Гончара в Києві та галереї „Маяна" в Нью-Йорку.

В Києві відкрито банківський рахунок для збирання коштів на випуск альбому малюнків Богдана Горбаля: **Благодійний Фонд „Галерея Богдана", код ЗКПО 25699923 р/р №26005005146001, МФО 3001 в Украінбанку м. Києва.**

Лідія Палій,
Торонто

КОЛОНКА ПОЕЗІЇ

„Я тобою живу й в чужині"

Відомий український поет Абрам Кацнельсон тепер – мешканець Лос-Анджелесу. Там уже й встигла вийти збірка його американських віршів – „В німбі сивини". У ній чимало щирих, проникливих віршів присвячено Україні.

Я скучив за тобою,
мій поліський краю!
Слабішаю,
й ходить все менше маю змоги.
Хай тільки б Україна
підвелась на ноги,
а я собі як-небудь
вже дошкутильгаю, –

пише у вірші „Читаючи лист з України" позначений „німбом сивини", але юний і палкий у своїй синівській любові до української землі автор.

Подаємо з цієї нової збірочки декілька творів.

Ностальгійне

Де він, сніг української півночі,
світлоносний,
тужавий той сніг?
Де вітання ті вранішні півнячі,
що їх чуть навіть в Києві міг?
Не буває тут сніг в Каліфорнії:
чистий майже щодня небосхил.
Кажуть, є тут сніги –
тільки горнії,
їх дістатись не маю я сил.
І півнів тут не чуть.
Тужить горлиця,
та її знов побачить не зміг.
І не сніг то до ніг моїх горнеться,
цуцик білий кружля біля ніг...

***

Може статися це на світанні,
чи вночі, а можливо, і вдень:
я замовкну – й урветься остання
із народжених мною пісень.

Україно, була ти гарантом
тих щедрот, що припали мені.
Не вважаю себе емігрантом:
я тобою живу й в чужині.

Все – і думи, й тривоги – про тебе
І в прощальні хвилини мої
хай душа відлітає не в небо,
а у рідні поліські краї...

***

Не знаю, у пору яку –
весняну чи зимову –
в Америку з Києва
знатна капела приїде,
й, почувши вкраїнську
чудових пісень її мову,
згадає онука моя
свого сивого діда...
Він був так залюблений
в мову оцю солов'їну,
писав нею вірші...
Й онука в замріливій тузі,
напевне, згадає вишневу
свою Україну –
як ловить метелика
десь на ірпінському лузі.
Бабусею стане –
і прийдуть у гості онуки
(а я ще не знаю,
сини в неї будуть чи дочки)
і їм, що комп'ютерні
в школах вивчають науки,
з вкраїнської книги
читатиме діда рядочки...

ЗВІДУСІЛЬ

Виправдано президента Польщі

Александра Квасневського виправдано з мнимих оскаржень, буцімто він був аґентом тайної поліції під час комуністичного володарювання. Якщо б йому було доведено вину, то це не дозволило б йому у виборах 8 жовтня 2000 року змагатися за переобрання на пост президента. Залишаючи судову залю він сказав: „Я задоволений – правда і справедливість перемогли". Виправ-дано також колишнього прези-дента Лєха Валенсу.

Єгипетський літак впав через пілота-самогубця

Реконструкція подій в кабіні пасажирського літака єгипетських авіяліній в жовтні 1999 року, коли загинуло 217 осіб, довела, що причиною катастрофи було самогубство другого пілота. Він залишився сам у кабіні, коли командир літака вийшов до туалету, пересунув важелі на зменшення постачання пального у двигуни, перевів штурвал на різке зниження і кілька разів вимовив прощальну молитву, звернену до Бога.

Занепадають польські базари

Останнє десятиріччя було позначене посиленням стихійної торгівлі у Польщі, до якої мешканці Росії, України, Білорусі привозили на продаж масу дешевих товарів, а вивозили доляри. В міру піднесення польської економіки і посилення контролі на кордонах потік продавців зменшився. У Перемишлі, наприклад, товарообіг базару за минулий рік становив половину від попереднього року. Загалом 6 польських базарів за обсягом товарообігу в1998 році посідали сьоме місце серед найбільших підприємств країни, а за підсумками минулого року перейшли на 25-те місце.

Нові обмеження для Піночета

Колишнього чілійського диктатора ген. Авґусто Піночета позбавлено права голосувати та бути обраним до Сенату – після того, як парлямент одержав офіційне рішення Верховного суду про скасування сенаторського імунітету А. Піночета, якого звинувачують у порушенні людських прав. Консервативні сенатори обіцяли розпочати в парляменті дебати щодо причин перевороту 1973 року, у результаті якого прийшов до влади ген. А. Піточет. Цими дебатами консервати хочуть нагадати, що марксисти в той час намагалися здійснити комуністичну революцію в країні.

Північна Корея виходить із самоізоляції

Приєднавшись до азійського реґіонального форуму, Північна Корея залишила за собою період багаторічної ізоляції. Згаданий форум включає 10 країн членів Спілки народів Південносхідньої Азії та 13 інших країн, включно зі США і Росією, зацікавлених безпекою в Азії.

Українська книжка в суботній школі

Інтеґральною частиною Школи українознавства ОУА „Самопоміч" в Нью-Йорку є бібліотека. Почавшись зі сотні книжок понад 50 літ тому, коли засновувалася школа, тепер наша книгозбірня налічує 3,000 томів і є одним з чинників успіху школи, розвиваючи в дітях здоровий потяг до читання. У цьому розумінні наш досвід може виявитися корисним для усієї мережі шкіл українознавства у США.

Чому я перебрав на себе обов'язки бібліотекаря і взявся за модернізацію бібліотеки? З простої причини: восени 1997 року, з початком нового навчального року, я з прикрістю зауважив, що учні дуже рідко заглядають до бібліотеки. Значить, українська книжка залишається поза їхнім інтересом. У мене виникло гаряче бажання змінити це, розбудити в юних американцях українського походження жадобу до українського слова, бо ж поза мовою, поза здатністю читати тексти хіба можна зберегти українство в іншомовному оточенні? Поділився цими думками з головою Батьківського комітету Любою Лабунькою, з директором школи Ольгою Кекіш і адмінстратором Наталією Думою – вони підтримали мене.

Я – батько двох малих школярів, і ще й ця обставина спонукала мене до дії. В мені залишилися дуже приємні спогади з мого дитинства, коли мої батьки разом зі мною читали українські книжки. І я був певний, що цей процес може бути для усіх втіхою, а не мукою.

Першим викликом встала переді мною проблема приміщення. Кімната розміром 10 на 25 футів служила водночас шкільною канцелярією, директорською і вчительською. Отже, книжки у ній не були головним об'єктом. Нам вдалося докорінно переобладнати цю кімнату, щоб якнайдоцільніше використати вільне міце для нових полиць і столів.

Друга проблема. Бібліотеки у школах українознавства відкриті тільки 4–5 годин на тиждень, але в день навчання учні мають мало часу – з книгозбірнею конкурують шкільні лекції й різні культурні заходи. Отже, треба було знайти відповідний підхід до справи. Книжки для школярів від світлички до 7-ої кляси ми посортували в окремих відділах за рівнем читання. Така система дає учневі змогу швидко знайти цікаву для нього книжку, і водночас дозволяє простежувати процес глибшого засвоєння мови, навиків читання, збагачення запасу українських слів. Окремі відділи мають передшкілля, перша кляса, друга-третя, четверта-п'ята і шоста-сьома. Кожний відділ має свої папки, кожна папка і кожна книжка – власні кольорові наліпки, які допомагають учневі вибрати книжку відповідно до свого рівня. Для обігу від світлички до 7-ої кляси ми маємо 900 книжок. Решту нашого фонду організовано за авторами і відділами: енциклопедії, словники, художня література, історія, історія літератури, культура, мистецтво, мовознавство, географія, релігія, педагогіка та архів. Орієнтуватися у книжках легко й без допомоги бібліотекаря. За порадою директора школи О. Кекіш і вчителя історії Ю. Гаєцького, для учнів від 8-ої до 12-ої кляси складені списки рекомендованих для читання книжок. Бібліотека має досить повну українську клясику і кожний том – у багатьох примірниках, щоб учні могли читати тексти одночасно.

Чимало книжок подаровано школі з приватних колекцій. Оскільки деякі були старі й понищені часом, то з допомогою батьків ми заново переплели їх, таким чином маємо до послуг учнів і вчителів книги, видані ще на початку XX сторіччя. Батьківський комітет щороку виділяє певну суму грошей на придбання нових книжок. З періодики бібліотека одержує п'ять різних дитячих журналів.

Бібліотеку учні відвідують організовано, цілою клясою, така система створює в дітей звичку брати в руки цікаву книжку, виникає і непомітно міцніє бажання читати, і цей процес – радісний, бо природній. Кляси від світлички до 2-ої приходять до бібліотеки щотижня, від 3-ої до 5 -ої – раз на два тижні, 6-та і 7-ма – раз на три тижні, а вищі кляси – за рішенням учителя.

В остані роки процес випозичення і віддавання книжок відбувався із заповненням бібліотекарських карток. Ця процедура забирала багато часу, тому я вирішив перевести справу на мову комп'ютера. Школа придбала комп'ютер, і я попросив фірму, яка пише програми для бібліотек, створити версію для української мови. Комп'ютеризація картотеки вивільнила багато часу для учнів і вчителів. Сприяє справі статистика користування бібліотекою, яку я готую і видруковую двічі на рік – у грудні і травні. Ці публічні дані допомагають учителям і батькам орієнтуватися щодо того, хто з дітей і в якій мірі зацікавлений книжками.

Найбільший наш успіх припадає на нижчі і середні кляси, учні яких швидко звикли до відвідувань бібліотеки, непомітно втягнулися в читання, воно стало добровільною справою, і це позитивно позначається на їхній розмовній мові. Зі старшими клясами – складніше. Не звикнувши до читання завчасу, змалку, вони мають обмежений словниковий запас, тому читання для багатьох з них – мука, а не приємність.

Сьогодні, коли цікавих українських книжок стає все більше, маємо нагоду розвивати україномовне читання паралельно з англійським. 20-хвилинне щоденне читання, п'ять разів на тиждень, і 30-хвилинне щоденне під час вакацій, як свідчить досвід нашої школи, має своїм результатом збільшення кількости юних читачів української книжки.

Ми практикуємо також при кінці навчального року вручення учням різних нагород за активне читання українських книжок – тобто кожен учень стає помічений і якось відзначений. А три першуни одержують по 25 дол. у формі сертифікатів, які вони можуть обміняти у книгарнях на україномовні книжки.

Юрій Янчишин,
бібліотекар Школи українознавства
ОУА „Самопоміч" у Нью-Йорку

Українську святиню...

(Закінчення зі стор. 5)

він підтримати намір об'єднати православ'я в Україні (це було сказано 24 серпня), як наступного дня Митрополит Сабодан на скликаній ним прес-конференції висловив протилежну думку: мовляв, "механізм об'єднання всіх Церков в Україні в єдину незалежну ще не знайдено, а тому треба терпіти, молитися і сподіватися на Бога".

Леонід Кучма мовчки проковтнув і цю неприємну піґулку. Так само, як і в Єрусалимі, у Храмі Гробу Господнього, куди він взяв на святкування 2000-річчя Різдва Христового не главу Української Православної Церкви Київського Патріярхату, а керівника місцевого відділення Московської церкви Митрополита Сабодана.

І тут Сабодан знов виявив зухвалість: він став не за спиною Президента своєї країни, як усі інші глави національних Церков, а став поруч свого патрона Алєксія II. Знай наших!

Уже в ці дні Сабодан робить провокаційну заяву про намір провести чергове богослужіння у Свято-Успенському соборі в день Успення Пресвятої Богородиці, 28 серпня. При цьому московський священослужитель дав зрозуміти, що інші релігійні конфесії повинні звертатися до нього (!) за дозволом провести богослужіння у цьому храмі.

Як і передбачали націонал-патріоти, після освячення Митрополит Сабодан відчув себе господарем у нашому, українському соборі. То як треба було нашій владі принизити себе до меншовартісного хохла, як треба не поважати той народ, що довірив їй свою долю, як треба не любити цю державу, щоб найбільшу святиню доручити освячувати ієрарху сусідньої, далеко не дружньої до України держави?

Події 23–25 серпня в Україні ще більше загострили міжцерковні взаємини в Україні. Цього разу, слава Богу, хоч обійшлося без бійки. Однак представники влади намагаються відповідальність за спалах протесту перекласти на національно-демократичні сили, які, на їхню думку, напружують і без того складні міжконфесійні колізії в Україні. Це ніщо інше, як спроба перекласти вину з хворої голови на здорову. Адже зрозуміло, що напруґу спровокувала сама влада, яка всупереч історичній справедливості та волі більшости населення задумала передати московській Церкві українську святиню. Не було б цього задуму, не освячував би Успенський собор московський піп – не було б мітингів і пікетів.

Але на цьому справа не завершилась. Навряд чи український народ, українські православні примиряться з тим, щоб їхня історична святиня, відбудована їхніми руками і за їхні гроші, була віддана Москві. Боротьба за повернення храму справжньому господареві триватиме. Принаймні Всеукраїнське товариство "Просвіта" має намір, за словами його голови Павла Мовчана, щонеділі пікетувати Києво-Печерську лавру, аж доки святиня не буде повернута істинній українській Церкві.

Віталій Карпенко

Листи

ВІДГУКИ НА ПУБЛІКАЦІЇ

Точніше про засідку на ген. Свєрчевського

Стаття у „Свободі" (ч. 31) про польського генерала К. Свєрчевського і обставини його загибелі змусила мене уважно прочитати спогад Ф. Гливи в „Альманасі УН-Союзу". Автор дуже близький до правди, та все ж дещо належить уточнити.

По-перше, в акції не брала участи сотня „Стаха", навіть сотня „Хріна" була неповною. У засідці сиділа тільки чота „Граня". Чотовий „Грань" родом був зі східних областей, як і коли прийшов в УПА, цього я не знаю. За пару днів до цієї засідки сотня „Хріна" одну ніч стояла у спорожнілій церкві за заході Лемківщини, населення якої вже було переселене в СРСР. Тут, у церкві, на упівців наскочив відділ польського війська, в результаті сотня мала декілька ранених. А тому що санітарну криївку на Хрещатій поляки знищили, поранених треба було перевезти у південну частину Лемківщини. Цим зайнявся чотовий „Грань".

На зворотній дорозі чота затрималася у селі Рябе, це десь вісім кілометрів від Балигорода, щоб довідатися, чи багато тут польського війська. Під вечір повернулися жінки і сказали чотовому, що війська в Балигороді небагато, але чомусь замітають і прибирають вулиці. „Грань" ознайомив з цим повідомленням чоту і вони вирушили в ліс між селами Рябе та Яблоньки, де понад гостинцем були ще не засипані німецькі окопи. Чекати не довелося довго. З-за закруту виїхали два тягарові військові авта, а між ними – мале авто. Вдарив упівський кулемет – і перша тягарівка відразу стала. „Грань" наказав скерувати вогонь на мале авто. В чоті був снайпер „Шершень", то згодом він сказав, що саме його куля першою вцілила в генерала.

Однак не було там ні усієї сотні „Хріна", ні самого „Хріна", ні 18 кулеметів, бо в засідці чи в бою ніхто не клав стрільців один при одному, як оселедців, але щонайменше з віддаллю п'ять метрів між ними. Бій тривав дуже коротко. Чотовий „Грань", виконавши святий обов'язок, хутко відступив окопами з місця події. Ніхто з його бійців не був убитий, ні ранений.

Спростуванню підлягає інформація Ф. Гливи про стрільця „Вуйка", якого нібито спіймали польські прикордонники з Тісної. Від Тісної до села Маньови було з 50 кілометрів, і так далеко польська станиця не могла посилати своїх вояків. До того ж, станиця в Тісній авт не мала. Правдою є, що на тому самому місці, де вбили генерала Свєрчевсього, з тих же старих німецьких окопів відразу наступного дня сотня „Біра" знищила 32 жовнірів, що їхали посилювати станицю в Тісній. Ця засідка перетворилася в бій, у якому загинув чотовий „Горбовий".

Те, що пише московський історик В. Кардін, не має під собою підстав. Сталін і Берія не мають ніякого відношення до засідки наших вояків, у якій загинув генерал Свєрчевський. Мета цієї вигадки – кинути пляму на УПА, відібрати від неї заслужену славу. Таку спробу робили й поляки, вигадавши, що генерала убив хтось з його ж охорони. Але так нікому й не вдалося фальсифікувати історичний факт, що віце-міністер оборони Польщі загинув у боротьбі з Українською Повстанською Армією. Щодо „аґента Берії", то це справжня нісенітниця, оскільки сам чотовий „Грань" тільки на другий день довідався, кого вполював.

Звідки я маю точніші відомості про засідку, в якій загинув генерал Свєрчевський? Чоловік моєї сестри, Михайло Грицков'ян-Олесь, з 13-річного віку воював в УПА, в сотні „Бродича" – Романа Гребельного. Михайло потрапив у полон і сидів у польській тюрмі в Ряшеві разом з кулеметником, який був серед учасників засідки на генерала. Щоб вкоротити тортури над собою, він сказав слідчим, що генерала Свєрчевського вбила саме його куля. Кулеметника забрали до Варшави і там повісили.

В україномовному варшавському „Нашому слові" декілька років тому хтось висловив подив, чому сотенний УПА „Хрін" у своїх спогадах нічого не згадує про засідку на польського генерала. „Хрін" не любив хвалитися, а тим більше тим, чого не робив.

Те саме про цю подію може розповісти колишній вояк УПА Юрій Біланич-Крук, який мешкає в Парсиппані, недалеко від редакції „Свободи".

Антін Біланич

Від редакції: Дякуємо нашому читачеві, який істотно уточнює розповідь Ф. Гливи в Альманасі УНС. Проте річ не тільки у Ф. Гливі. У „Літописі УПА", т. 19, вміщено, серед інших, спогади ст. вістуна УПА „Запорожця" під назвою „Вихором котилася помста" На стор. 204-ій читаємо: *„Бояться польські бандити цього місця. Сама згадка про нього навіває на них страху. Минулого місяця тут к-р Хрін зробив засідку зі своєю сотнею. Погостили їх добре. Покотилася лиса голова генерала Свєрчевського..."*.

У 14 томі „Літопису УПА", в примітках до стор. 60-ої подано докладну довідку: „Хрін–Степан Стебельський, поручник, пізніше майор – командир сотні „Ударники"... *Він був кілька разів ранений і вславився численними боями з військами НКВД і ПНР. В організованій ним засідці загинув ген. К. Свєрчевський, віцепрем'єр оборони уряду ПНР..."*. Примітка до стор. 88-ої подає ще іншу інформацію: *„Кароль Свєрчевський... загинув на засідці УПА, влаштованій двома чотами* („Граня" і „Оріха") сотні „Ударники"..."

Том 13 „Літопису УПА" на стор. 31-ій подає примітку: *„Заступник міністра оборони ген. Кароль Свєрчевський загинув у засідці УПА, влаштованій лемківською сотнею „Ударники" 5 (95а) під командою Степана Стебельського (Хріна) між Балигородом і Тісною 28 березня 1947 року.*

Усі ці тексти, як бачимо, не тотожні, деякі з них створюють враження, що сотенний „Хрін" мав безпосереднє відношення до засідки на ген. Свєрчевського.

Хто з наших читачів ще щось може сказати про ці події?

Як українство врятувало мені життя

Прочитавши редакційну статтю: „Чи не час перейти до поєднання?" („Свобода", ч. 30), я пригадав свої переживання з давноминулого. Зокрема, пригадалася приповідка ще, мабуть, з часів перед Першою світовою війною: „Як свят святем, нє бендзє поляк русінові братем".

Щодо назви „русін" пригадалася також перша участь в загальних зборах української студентської громади при Ягеллонському університеті в Кракові 1926 року. Опікун громади проф. Нич завжди звертався до нас, як до „русінув". На чийсь протест, що ми не „русіні", а українці, він сказав, що західні сусіди називають себе „дойч", а ми звемо їх „нємци", а англійці звуть їх „джермен". Так і ви, звете себе українцями, а ми звемо вас „русіні". Тоді встав молодий студент та й каже: „В такому разі ви звете себе „поляци", а ми можемо звати вас „ляхи"?".

Я, особисто, небажанню поляків у минулому називати нас українцями завдячую своїм життям: при військовому перегляді я був визнаний здатним до військової служби з призначенням до важкої артилерії. Коли на запитання про національність я назвав себе українцем і не погодився з тим, що я „русін", то мене перенесли до резерви без відбування військового вишколу. Ось таким чином Друга світова війна обійшлася без моєї участи – тільки тому, що я не хотів визнати, що я „русін".

Степан Микита,
Плімонт Мітінґ, Па

Г. Сковорода не мав дітей

Зі статті Григорія Приймака „Усі ми – з роду Григорія Сковороди" („Свобода", 28 липня ц. р.) читачі довідалися, що із 1975 –76 років в США проживають нащадки Григорія Сковороди – автор статті, віце-президент та секретар Історико-філософського товариства імені Г. Сковороди, Річмонд, Вірджінія, його син Леонід і внук Форест. Але як може наш славний філософ мати нащадків, коли з його біографії знаємо, що він був неодружений? Ось що пише про це Василь Яременко у своїй передмові до вибраних творів Григорія Сковороди „Сад пісень" (Київ, „Веселка", 1983): „Дивовижна послідовність у дотриманні власних принципів життя іноді ставала трагедією Сковороди. Одного разу до нього обізвалося високе людське почуття – кохання. Воно повело мандрівного філософа під церковний вінець. Та в останню мить, уявивши, що зраджує власній волі, він утік із церкви і пішов своїм шляхом-дорогою, відмовившись на все життя від інтимного щастя".

Адольф Гладилович

Від редакції: *Дякуючи авторові листа за увагу, вважаємо за потрібне зауважити, що Григорій Сковорода, не маючи своїх дітей, усе ж не був безрідним, і його великий козацький рід має нащадків.*

ЗВІДУСІЛЬ

Перша офіційна поїздка

Уродженка Італії Соня Ґанді спадкоємниця династій Неру-Ґанді та президент Конгресової Партії, вперше здійснить офіційну поїздку за кордон, як провідник опозиції. Вона братиме участь у конференції парляментських провідників, яка розпочнеться 31 серпня 2000 року в Нью-Йорку. До індійської делеґації входять також провідники трьох інших партій – Бгаратія, Самайваді та Національний Конґрес.

Жінок наркоза не бере

"Приспати" жінку на час операції набагато важче, ніж чоловіка. Такого висновку дійшли американські вчені у результаті досліджень, проведених в університеті Північної Каролайни, медики встановили, що під час операції жінки часто приходять до пам'яти. На думку лікарів, жінкам потрібна вища доза наркози, ніж чоловікам. Адже повернення свідомости під час операції може призвести до психічних травм.

Британські підводники закликають допомогти родинам моряків

Британські підводники – 43-річні Тоні Скотт і Алістер Кларк, які брали участь в рятуванні екіпажу російського підводного човна "Курск", закликали британців вносити пожертвування у фонд допомоги сім'ям і родичам загиблих моряків. Збір коштів у фонд розпочався вже на борту базового судна. Про утворення фонду офіційно оголосила багатонаціональна компанія "Столт оффшор", що брала участь в операції у Баренцевому морі.

Звільнять британських військовослужбовців

Повстанське угрупування у Сьєрра-Леоне, що викрало 11 британських військовослужбовців, висунуло низку умов для їхнього звільнення. Представники сьєрра-леонського уряду повідомили, що викрадачі зажадали в обмін на звільнення британців забезпечити їх харчами і медикаментами, а також звільнити одного з їх лідерів, який перебуває у в'язниці Фрітавну.

Єрусалим не може бути предметом торгівлі

"Арабський суверенітет у відношенні до Єрусалиму не може бути предметом торгівлі" – заявив міністер закордонних справ Сирії Фарук Шараа, якого прийняв у єлисейському палаці Президент Франції Жак Ширак. Під час переговорів, повідомив представник єлисейського палацу, глава сирійської дипломатії охарактеризував нинішній етап близькосхідного мирного процесу, як "вельми тонкий і делікатний". Це стосується, зокрема, питання про статус Єрусалиму, що безпосередньо торкається не лише послідовників ісламу, а й християн.

Іван Плющ...

(Закінчення зі стор. 1)

ним форумом національних законодавчих органів. МПС заснований 1889 р. за ініціятивою парляментаріїв Вільяма Рендала Кремера (США) та Фредерика Пассі (Франція). Членами союзу є 138 держав, Україна – з 11 жовтня 1999 р. МПС діє в тісному контакті з ООН, з якою в 1996 р. підписав угоду про співробітництво, а також зі спеціялізованими організаціями системи ООН, такими як: Міжнародна організація праці, Програма розвитку ООН, Продовольча і сільськогосподарська організація ООН, ЮНЕСКО. Міжпарляментська конференція – головний орган, через який МПС оголошує свої погляди на політичні питання. Збирається двічі на рік (навесні та восени). В конференціях беруть участь делегації парляментів – членів МПС. Кількість голосів тієї чи іншої делегації визначається чисельністю населення відповідної країни.

УНІАН.

Прорахунки...

(Закінчення зі стор. 3)

санкцій, запроваджених проти цієї країни після її агресії в 1990 році проти Кувейту. Незважаючи на ембарго, не тільки Москва, а й деякі західні країни підтримують з Багдадом політичні і економічні зв'язки. Російські компанії підписали з Іраком контракти на двадцять мільярдів долярів, заробляють чималі гроші на продажі десятків мільйонів барелів у рамках програми "Нафта в обмін на харчі та медикаменти". Українська політична та економічна присутність в Іраку майже не відчувається, хоча ще за часів Радянського Союзу багато наших підприємств брали участь в освоєнні нафтових ресурсів та створенні інфраструктури в цій близькосхідній країні.

Ще в 1995 році Москва й Тріполі підписали угоду про будівництво й модернізацію російськими підрядниками значних об'єктів паливно-енергетичного комплексу Лівії: елек-тростанцій, високовольтних ліній, нафто- й газопроводів. На думку експертів, загальна вартість цих контрактів сягає до 2 мільярдів доларів. У ті часи Україна ще мала шанси отримати підряд на будівництво значної дільниці тисячокілометрової залізниці, що мала пройти по півночі Африки (йшлося, здається, про відтинок завдовжки аж в 130 кілометрів). Але наша держава вела себе так нерішуче, так боялася прогнівати деякі західні країни, які були ініціаторами запровадження санкцій проти Лівії.

У діловому світі, як відомо, не люблять лякливих, непослідовних партнерів, здатних піддатися тиску третьої сторони. Такі ж критерії діють і в сфері зовнішньої політики та торгівлі. Без ефективної, прибуткової зовнішньо-економічної діяльности, що немислима без експорту продукції машинобудування та приладобудування з високою доданою вартістю, Україна виглядатиме занадто бідною та кволою, щоб її захотіли бачити в об'єднаній сім'ї європейських народів. Отже, у жорсткій конкурентній боротьбі доведеться все ж таки повертатися на ринки деяких країн Близького Сходу та Північної Африки. Але, як ми знаємо, доганяти завжди важко.

Хто ж нацисти?

(Закінчення зі стор. 11)

вали за Симоненка, то могло б і не дійти до вбивства українського композитора. Джангіров чомусь ані словом не згадує загальну ситуацію русифікації в Україні: по радіо, в телебаченні, на базарах лунають переважно російські пісні, російські реклами, а про море російських газет, журналів та книжок вже й не згадувати. Такого не було за найгірших русифікаторських часів комунізму. А чим пахне заява російського посла в Україні І. Абоїмова, який назвав російськомовних громадян України своїми земляками і заявив, що вони (тобто Росія) будуть захищати російськомовних! Це дуже нагадує часи гітлерівської Німеччини, яка вболівала за німецькомовне населення поза межами Німеччини, а що сталося після цього „піклування", то про це ще й сьогодні світ з жахом згадує. Гадаю, що Чехія та Польща про цей „національний захист" німецькомовних ніколи не забудуть!

До роз'яснення справи вбивства українського композитора можна було підійти з іншого боку: чому не виконується Конституція України щодо державної мови? Хто керує провокаціями, спрямованими проти української держави? Чому за 9 років проголошення незалежности України колишні слуги колоніялізму досі нав'язують Україні двомовність, через що російськомовне населення не бажає вивчити мову держави, в якій живе. Та коли російськомовні опиняться навіть у малій Словаччині чи Чехії – вони стараються вивчити мову держави, в якій перебувають. Отже, проблема не в тому, що Кучма Президент, що економіка погана, а в зневажанні Конституції, яка є законом для всіх громадян України.

Звичайно, газета має право публікувати, що хоче, але існує журналістська етика, якою мали б керуватись усі журналісти. Вбивство будь-якої людини потрібно засудити без всяких застережень і сприяти тому, щоб в Україні ніколи не доходило до вбивства. Саме так може служити „громадсько-політична газета", але не тоном колишнього КДБ, як це робить Джангіров: „Національний шабаш, українські нацисти, українські погромники, українські націоналісти" (бракує лише – буржуазні). Конституція України забезпечує усім громадянам рівні права і обов'язки, але саме про обов'язки багато громадян в Україні не думає. Білозір загинув, бо захищав своє рідне слово у своїй рідній хаті, тисячі чеченців гинуть, бо захищають своє рідне у своїй хаті. Тому потрібно усунути причину, яка викликає непорозуміння і вбивства. Завданням газети повинно бути подавати об'єктивні статті. Білозір відстоював свої ідеали і вони не повинні бути принижені до п'яної бійки хоча б тому, що спадщина молодого українського композитора заслуговує поваги і респекту.

День України...

(Закінчення зі стор. 6)

но Віри Візир, чарівний спів під бандуру Романа й Олесі Рітачків. Та ось настрій світлішає – Ірина та Джордж Арабаджі разом з "Мрією" виконують жартівливі танці. В перерві концерту доктор Андрій Івах, голова Української медичної асоцяції Північної Каліфорнії, робить короткий ознайомлюваний екскурс в історію та сьогодення України.

...Концерт завершується виконанням урочистих славнів "Боже великий, єдиний" та "God Bless America" оркестрою Golden Gate та українською молодіжною оркестрою із Сакраменто (диригент О. Журавель). Завершує День України на Тихоокеанському узбережжі дещо несподівана зустріч: батько, мама, дочка, син. 14-річна Ганна Гонтар взяла перше місце на Каліфорнійському конкурсі юнацького малюнка. Сам губернатор Каліфорнії нагороджував дівчинку! Родина приїхала зі Львова до Америки рік тому, вигравши зелену картку. Нікого тут не мають, крім, за висловом мами, Ольги Гонтар, „української громади та добрих людей різних національностей". Ми розсталися, домовившись про нову зустріч. Гадаю, що матиму ще нагоду розповісти читачам нашої газети про юний талант – мою землячку.

Сан-Хосе, Каліфорнія

Колони на вулиці...

(Закінчення зі стор. 1)

міських вулиць.

– Прошу вибачення, пане,– звернувся він до мене,– не можу знайти вулицю Овклей. Чи не могли б мені допомогти ?

– Звичайно можу, адже я на тій зупинці буду виходити. Чи часом на свято зібралися? – запитую я.

– О так, хочу разом з українцями відзначити їхній День незалежности. Про це довідався з прокламації губернатора стейту Іллиной пана Раєна, яку напередодні передавало місцеве радіо.

Дорога була неблизькою, і мій сусід встиг розповісти про своє життя, зокрема про участь у Другій світовій війні.

– Мене звати Джеймс Картер, в роки минулої війни я був морським піхотинцем, разом зі мною проти гітлерівців воювали американці українського походження, мужні і відважні люди, з якими я подружився. Вони багато розповідали мені про свою батьківщину, яку безмежн любили і обіцяли, що після закінчення війни обов'язково повезуть мене в Україну, де жили їхні родичі. Однак, на жаль, багато з них загинуло. Я добре пам'ятаю своїх побратимів і хочу в цей день віддати належне їхній пам'яті.

Вулиця Овклей зустріла нас національними прапорами і квітами, якими були прикрашені численні балкони. До православної церкви святого Володимира прямували святково одягнуті люди, багато – у вишиванках. В призначений час учасники свята вишикувалися в колону, на чолі якої майорів синьо-жовтий український національний прапор. А за ними несли хоругви та стяги українських громадських об'єднань. На всіх перехрестях вулиць стояли поліцейські, які затримували рух транспорту, щоб створити демонстрантам безпечні умови. Разом із паном Картером, який щохвилинно виявляв своє захоплення від участи у святковому поході, ми крокували до місця проведення урочистої імпрези. Над колонами пливли перегуки церковних дзвонів, а коли маніфестанти наблизились до Українського культурного осередку, то їх зустріла святковим маршем зведена духова оркестра, яку переважно складають випускники Львівської консерваторії.

На площі, яка прилягає до осередку, зібралися тисячі мешканців міста, навіть ті, що хворобою прикуті до інвалідного візка. До мікрофону підходить голова Чикагського відділу Українського Конгресового Комітету Америки інженер Орест Бараник. Він сердечно привітав маніфестантів і оголосив про початок святкування. Над людським морем звучать гимни Америки та України, на високі щогли до літнього блакитного неба піднімаються національні прапори двох держав.

Владика Греко-Католицької Церкви Михаїл та Владика Православної Церкви Всеволод помолилися за щасливе майбутнє України. Про сучасний стан України, яка іде по шляху здійснення реформ і впровадження ринкової економіки, говорив у своєму виступі Генеральний консул України в Чикаго Борис Базилевський. Виступали також гості зі Львова – Зорян Попадюк та голова СУМу Христя Верещак.

Коли свято закінчилося і люди почали розходитися, до мене підійшов Джеймс Картер і, ховаючи сльози, сказав:

– Морські піхотинці, як ви знаєте, ніколи не плачуть, та не міг я стриматися. Дуже жалкую, що мої побратими не дожили до сьогодення. Знаючи, що будете писати до газети про це свято, просив би передати всім українцям, що я їх люблю, що бажаю їм витривалости і такої мужности, яку проявили їх сини під час минулої війни. Усе нове народжується в боротьбі із старим. Хай щастить українцям якомога скоріше побудувати новуУкраїну.

* * *

Свято з нагоди 9-их роковин проголошення незалежности України мало в Чикаго своє продовження. Йдеться про прийняття, влаштоване посадником міста Річардом Дейлі, на яке було запрошено цвіт української громади. В своїй промові Річард Дейлі віддав належне українській громаді Чикаго, назвавши її членів законослухняними громадянами, активними помічниками мерії.

– Бажаю українському народові великих успіхів в будівництві незалежної країни, яку американці люблять і готові їй сприяти у всіх її починаннях, – цими словами закінчив свою промову посадник Чикаго.

А потім мер вручив почесні грамоти групі директорів україномовних шкіл міста. Свято закінчилося концертом у виконані самодіяльних українських акторів.

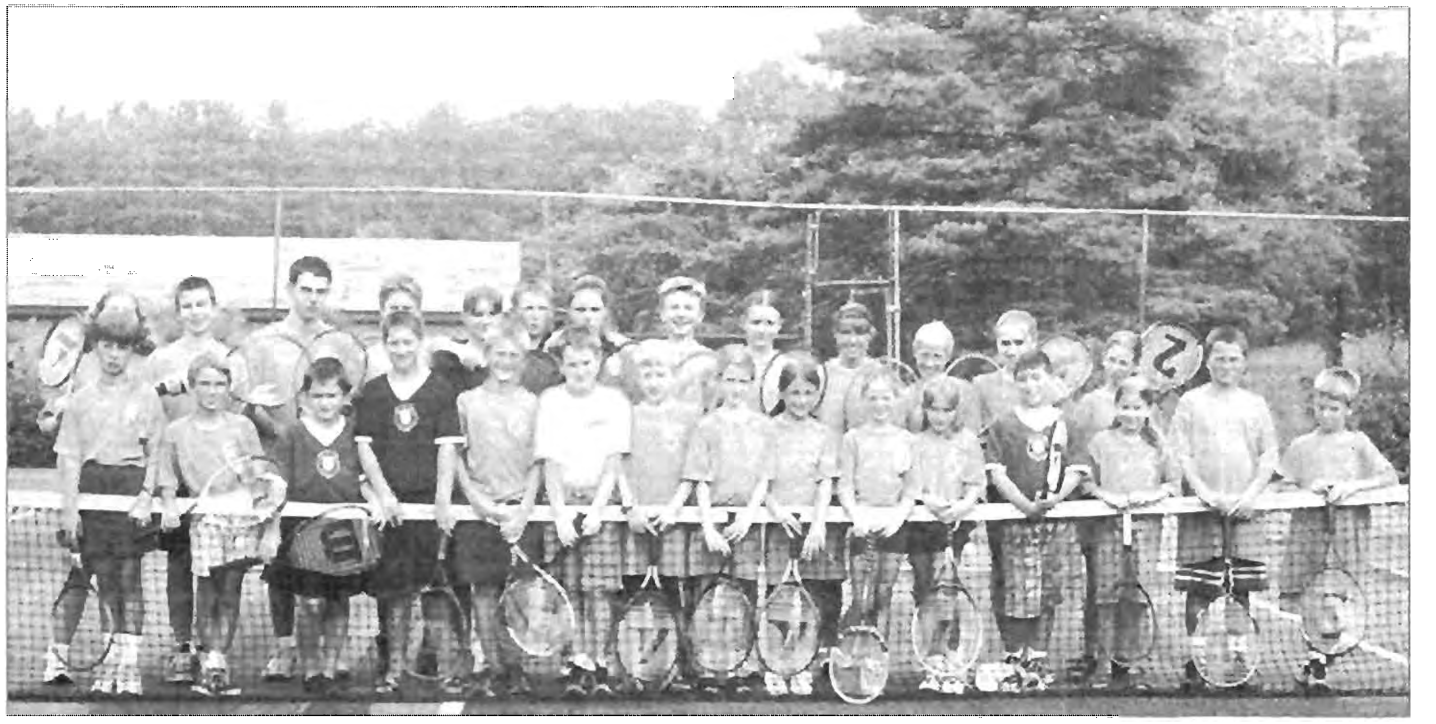
* * *

І ще про одну імпрезу належиться згадати. Мова йде про традиційне прийняття, яке щорічно влаштовує Генеральне консульство України в Чикаго. Цього разу воно відбулося в центрі міста, в одному з престижних молодіжних клюбів.

Фото автора.

СПОРТ

Закінчився 31-ий річний вишкіл українського юнацтва в Спортовій школі „Чорноморської Січі"

Юначки й юнаки, які брали участь в тенісовому вишколі.

В суботу, 5 серпня ц. р., закінчився 31-ий річний вишкіл українського юнацтва в Спортовій школі УСВТ „Чорноморська Січ" на оселі „Верховина" в Ґлен-Спеї, Нью-Йорк. В цьому році виникли труднощі, оскільки за приписом місцевого уряду здоров'я було замкнено басейн. В зв'язку з цими та іншими вимогами щодо посилення медичної опіки, управа Спортової школи була змушена скоротити навчання на два тижні. На традиційному бенкеті керівники школи М. Стебельський і О. Твардовський вручили кращим юначкам й юнакам індивідуальні нагороди. Юні спортовці під проводом Марійки Бокало деклямаціями і піснями на спортові теми розважали батьків і гостей. В цьому році протягом двотижневих вишкільних сесій у школі перебували 56 юначок й юнаків, з якими працювало 11 інструкторів і опікунів під проводом вищезгаданих керівників. Відбувся сімковий футбольний турнір, що його підготував і провів головний інструктор Роман Балаш з Івано-Франківщини. В турнірі за Кубок „Верховини" змагалося 5 команд – три молодшого і дві старшого юнацького віку. Назви команд добирали самі учасники. В групі старших змагалися „Динамо" і „Карпати", в молодших – „Динамо", „Карпати" і „Львів". Змагання проходили завзято, юні футболісти виявили багато емоцій. Остаточно в обох вікових групах перемогли команди „Динамо". Кращими снайперами в старшій групі стали Андрій Ласій і Роман Лебедович (обидва забили по 4 ґолі). В молодшій групі відзначилися брати Михайло і Олександер Питлярі (обидва по - 2 ґолі). Кращими воротарями стали Михайло Пазуняк в старшій групі і Михайло Доран – в молодшій. Кращим центровим нападником був вибраний Володимир Бздел, найціннішим змагуном - Дмитро Шмир.

Індивідуальні нагороди-трофеї дістали в ділянці відбиванки (волейболу) в різних категоріях – О. Маршал, Є. Короза, А. Бойко, Х. Шатинський, С. Тавин, А. Козак, М. Жовнірович, О. Пересада, В. Олійник, Н. Сеґін, О. Пиріг, М. Процюк; в ділянці тенісу в різних категоріях – Р. Маршал, А. Маршал, Е. Орос, М. Палюмбо, А. Питляр, М. Питляр, В. Бздел, М. Лабунька, М. Процюк, В. Пиріг, Д. Шмир, М. Доран, Н. Шкамбара, Л. Сікорський, А. Винницький, Н. Палюмбо, Х. Шатинський, С. Тавин, Н. Винницька, Т. Василак, О. Пиріг, Н. Колачі, Ф. Лебедович, В. Олійник, Є. Короза; в ділянці футболу в різних категоріях – Л. Сікорський, В. Бздел, М. Лабунька, Р. Кенюк, А. Черник, М. Палюмбо, С. Короза, А. Лабунька, А. Бойко, Ю. Черник, О. Пазуняк, С. Ромейо, С. Середяк, Т. Василак, М. Питляр, І. Ткачук, М. Доран, В. Гоголь, Р. Пазуняк, Є. Попов, М. Калуш, П. Ткачук, Д. Шмир, В. Пиріг, А. Питляр, А. Лесій, Ф. Лебедович. Найкращі таборовики – Валя Олійник (молодша група), Наталя Сеґін (старша група), хлопці – відповідно – Андрій Ласій, М. Процюк.

Висліди праці проводу, інструкторів і опікунів з учасниками вишколу були, незважаючи на несприятливу погоду, успішні. Одним із доказів того були подяки батьків і учасників Спортовій школі „Чорноморської Січі" за зразкові вишкільні програми та дбайливу опіку над спортовим юнацтвом. Порадувала керівництво Спортової школи чисельна участь новоприбулої молоді з України. Завдяки цьому факторові в приміщеннях, як і на спортових базах „Верховини", звучала українська мова. Для більшости новоприбулого юнацтва з України спорт – не новина, значна їх кількість в цій ділянці зробили перші кроки вже в незалежній Україні. Тому в цьому році в Спортовій школі панував великий ентузіязм щодо спортових лекцій і змагань. На цій підставі можна зробити висновок, що український спорт в діяспорі дістав нове поповнення, треба тільки організаційного хисту, щоб залучити ці майже готові спортові кадри в організовані ряди українського спорту. Там, де немає діючих українських спортових осередків, треба творити нові. В іншому випадку новоприбулі опиняться в чужих спортових осередках і швидко втратять свою українську ідентичність.

Віддано працювали на своїх постах керівники школи Мирон Стебельський і О. Твардовський, секретарка і референтка федеральної програми Марійка Бокало, опікунка дівчат д-р Ірена Винярська (новоприбула зі Львова) та заступниця Ярослава Василак. Опікуни хлопців – Олесь Напора і Володимир Василак. Інструктори з футболу – Гриць Сергіїв, Роман Балаш (новоприбулий з Івано-Франківщини), Михайло Чабан (новоприбулий з Бродів), Адя Гординська (інструкторка з футболу і відбиванки (волейболу), Женя Бринзак (новоприбула інструкторка з відбиванки (волейболу) і тенісу), Юлія Богданова і Валерія Колб (новоприбулі інструкторки з тенісу).

Омелян Твардовський
Фото Михайла Чабана

Збірка дружин перед футбольним турніром.

Учасники, інструктори і опікуни Спортової школи.

В КІНЦІ ГАЗЕТИ

З історії гривні

„Канарки", „раки" і „жидівські гроші"

Гроші Гетьманського уряду, що друкувалися в Німеччині 1918 року.

В підручниках історії України, як правило, є згадка про випуск грошей у незалежній українській державі, проголошеній в 1917 році, але мало розповідається про драматичні подробиці появи українських грошових знаків.

Цю історію зберіг для нащадків безпосередній учасник подій Борис Мартос в історичному нарисі „Українська валюта 1917-1920 років", вміщеному в книжці „Гроші Української Держави" (Мюнхен, 1972).

Перші українські гроші були випущені 24 грудня 1917 року як кредитові білети вартістю по 100 карбованців. Виготовили їх в київській друкарні українських книжок С. Кульженка, де було безпечніше щодо можливих провокацій. Щоправда, не обійшлося без прикрощів: на цифрі візерунком було закрито одиницю й в очі впадали лише два нулі, що дало привід до кепкувань, але люди мали до нових грошей не меншу довіру, ніж до російських „керенок".

У березні 1918 року було домовлено про друкування в Німеччині нових грошей – гривень, але тим часом грошові знаки друкували і в Україні. Зокрема, в квітні 1918 року в Києві і Одесі були надруковані гроші по 50 карбованців, які люди прозвали „лопатками", того ж місяця надійшли в обіг малого розміру поштові марки, які водночас служили за розмінну монету.

За часів Гетьманщини в Україні продовжували друкувати „лопатки", але випустили також банкноти по 1000 і 2000 гривень. Росія на той час вдалася до фінансових провокацій, щоб зашкодити українській гривні. Вона друкувала й привозила в Україну багато своїх грошей, які знецінювалися і цим самим знецінювали й гривню. Крім того, в Одесі продовжили друкування українських карбованців денікінці, які відмовилися припинити цю справу і передати друкарські форми Україні.

За часів Директорії влада була змушена отаборитися в Кам'янці-Подільському, де продовжила друкування грошей. Знайшли і відремонтували стару друкарську машину, мали папір з водяним знаком. Не було фарби, а також льняної олії до неї. По селах вдалося назбирати 15 кілограмів льняного насіння і вибити олію, на якій виготовлено жовту фарбу, бо не було золотого чинника. Надруковані гроші населення негайно назвало „канарками". Проте „канарки" мали високу вартість – 250 карбованців, тому були потрібні гроші меншого номіналу. Розшукали малюнок по 10 карбованців, але він був розрахований на друкарську, а не літографську машину. Таку машину виявили в університеті і надрукували гроші, чим викликали невдоволення ректора університету І. Огієнка. За червоний колір гроші дістали назвисько – „раки". Тоді ж розшукали малюнок на 100 карбованців, який мав зліва вільне поле, на якому витиснули портрет Богдана Хмельницького, через що гроші були прозвані „богданівками" або „ті, що з китайцем".

Багато труднощів викликало доставлення грошей з Німеччини. Україна домовилася з німецькою летунською компанією „Люфтганза" про перевезення грошей літаками, котрі виявились вкрай ненадійними і часто псувалися в дорозі. Один з них зазнав катастрофи, у якій загинув полковник Дмитро Вітовський. Другий був заарештований у Відні за перевезення пасажира без дозволу. Третій примусово приземлився біля Дністра на румунській території і румуни забрали собі 300 мільйонів гривень.

У вересні 1920 року українське військо відійшло до Збруча, але гроші усе ще були в обігу, і полковник В. Прохода пише, що він поміняв свою платню 90 тисяч гривень на 400 польських марок, а ще пізніше купив на базарі шматок сала за 10 карбованців.

Проте попри усі невдачі тодішні українські карбованці і гривні залишаться гідними попередниками нинішньої української валюти.

Л.Х.

Гроші Центральної Ради, які називали „жидівськими" через напис мовою ідиш.

Істина на дні моря?

Легендарний Ноїв ковчег треба шукати не на горі Арарат, а на дні Чорного моря, вважає відомий американський дослідник Роберт Баллард. Він по-новому поглянув на легенду про Всесвітній потоп. На його думку, це була досить локальна катастрофа, пов'язана саме з Чорним морем.

Висунути таку гіпотезу йому дозволили результати останніх геологічних досліджень. Згідно з цими даними, 12 тисяч років тому Чорне море було прісноводним озером, відділеним від Середземного моря природною перемичкою, яка була на місці теперішньої протоки Босфор.

Приблизно 7.5 тисячі років тому, коли почали танути льодовики, рівень води в Середземному морі підвищився до краю перемички. А потім (після сильної зливи або невеликого землетрусу) частина цієї природної дамби обвалилася, і могутній потік солоної морської води ринув у прісноводне тоді Чорне море.

Цілі два роки, тобто набагато довше, ніж описані в Біблії 40 днів і 40 ночей, вирувала стихія. Вода, яка прибувала щодоби, затопляла кілометри суші, перетворюючи прибережні луги в морське дно, а долини та річкові гирла – в затоки та бухти. За день дзеркало Чорного моря піднімалося на 30 см. Площа його збільшилася на третину – 150 тис. кв. км.

Будучи важчою порівняно з прісною, солона вода відразу ж опускалася на дно, захоплюючи зі собою людей, уламки змитих будинків... Там же, на думку деяких дослідників, мають бути й залишки ковчега.

„Можливо, це буде не той самий Ноїв ковчег, – сказав Баллард у інтерв'ю газеті „Нью-Йорк Пост", – тому що, згідно з Біблією, Ной повинен був поплисти досить далеко для того, щоб потім розповісти свою історію. Але я можу знайти аналогічний ковчег або інші судна, які затонули під час цього катаклізму. Все це є абсолютно реальним".

Упевненість 59-річного дослідника має вагомі підстави. По-перше, це його досвід у таких пошуках – саме він свого часу виявив у Атлантиці на глибині 3.2 км. знаменитий „Титанік". „Мені вдавалося знаходити старовинні римські судна в тих районах Середземного моря, де, за запевненням людей, їх не могло бути. Чорне море в цьому сенсі навіть цікавіше", – каже Баллард. По-друге, природні умови в Чорному морі мають сприяти доброму збереженню об'єктів, які затонули. Там немає глибоководних течій, здатних переносити кисень, і тому на дні в солоному розчині немає життя: ні крабів, ні черв'яків, ні мікробів, які могли би поточити дерево або людські останки. Чорне море постає перед дослідником колосальним природним сховищем, у якому на глибині 2 км. могли зберегтися майже недоторканими сотні, якщо не тисячі суден.

Баллард плянує вести пошуки ковчега тими ж перевіреними методами, завдяки яким він знайшов „Титанік". Дно моря буде розбите на квадрати, які скрупульозно досліджуватимуть за допомогою підводного робота. Відеокамери й розмаїті датчики робота передаватимуть зображення та інші дані через світловолоконний кабель на борт судна, де їх відразу ж проаналізують експерти.

Іван Кончаловський

Стояв вояк на варті...

Полковник побачив вояка, який стояв на варті з парасолькою, та й каже:

– Вперше бачу солдата, який боїться дощу!

– Я не боюся дощу, пане полковнику, бо маю парасолю, – відповів вояк.

Пригода

Васько Федьку на Пилипівку
Продавав кобилицю.
Спершу випили літрівку
І за торг взялися.
Ледь ворушать язиками,
Посоловіли очі.
– Ну, то скільки ж – Федь питає, –
За барана ти хочеш?
– За корову! Чого лукавиш?
Не мели дурницю!
Доки істину шукали
Хтось вкрав кобилицю.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, Інк

МУЗИЧНЕ ДОШКІЛЛЯ

під проводом

МАРТИ ШЛЕМКЕВИЧ-САВИЦЬКОЇ

Початок навчання:

12 вересня 2000 р.
Український Народний Дім,140 Проспект Авеню, Ірвінгтон, Н. Дж.

13 вересня
Український Інститут Америки, Інк. 2 Схід 79 вул., Нью-Йорк

14 вересня
кляса для дітей шкільного віку

Інформації та вписи:

(908) 276-3134 або (973) 374-8079

– НЕ ЗАБУВАЙМО –

МИРЯНИ ПАРАФІЇ СВ. ТРОЙЦІ,
ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

просять усіх пань, котрі дістали „Проєкт" збирання підписів за Беатифікацію слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, продовжувати збирання підписів, та вірити, що за Господньою поміччю, успішно закінчимо це шляхетне, благословенне діло. З нами св. молитви о. Тараса Лончини, пароха церкви св. Тройці, у Сілвер Спрінг, Мериленд. Просимо Всевишнього Господа вислухати наші покірні та щирі молитви.

Емілія К. Процінська

Rally With Us!

Stride and Ride to Build

A Walk-Bike-athon and Family Picnic to Benefit The Ukrainian Museum Building Fund

Visit us at www.ukrainianmuseum.org

Sunday, September 24th, 2000
Ringwood State Park,
Ringwood, N.J.

Registration begins at 9 a.m. Stride and Ride starts promtly at 10:30 a.m.

If you are unable to participate but wish to make a donation, please send your tax-deductible contribution to:
The Ukrainian Museum
203 Second Avenue
New York, NY 10003

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК

запрошує громадянство

на доповідь

провідного наукового співробітника
Інституту Історії України НАН України

СЕРГІЯ БІЛОКОНЯ

на тему:

„ДЖЕРЕЛА ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В АРХІВАХ КОЛИШНЬОГО КҐБ ПРИ РАДІ МІНІСТРІВ УРСР"

Доповідь відбудеться

в неділю, 10-го вересня 2000 р., о год. 2-ій по пол.

в будинку УВАН

Адреса: 206 West 100th Street, New York, NY 10025-5018

Тел.: (212) 222-1866 • Факс: (212) 864-3977

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ У ГАРТФОРДІ

запрошує громадянство на бенкет і забаву з нагоди

50-ЛІТТЯ СВОЄЇ ДІЯЛЬНОСТИ

що відбудеться

в суботу, 30 вересня 2000 р., о год. 5:30 веч.

в Українському Народному Домі, 961 Wethersfield Ave., Hartford, CT.

За інформаціями телефонувати

(1)860 225-0911

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ США
ФІЛІЯ ІМ. С.В. ПЕТЛЮРИ В ДІТРОЙТІ

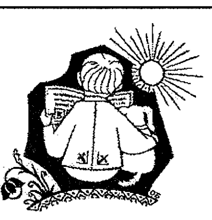
ASSOCIATION OF AMERICAN YOUTH OF UKRAINIAN DESCENT, INC.
LOCAL AFFILIATE DETROIT

Українській Американській Культурній Фундації від філії ОДУМу в Дітройті

Вельмишановні!

Просимо прийняти наш даток в сумі 1,000 дол. (одна тисяча долярів) на потреби збереження оселі „Верховина". Бажаємо Вам успіхів і здійснення всіх плянів.

З пошаною
АНДРІЙ СМИК,
голова управи філії ОДУМу в Дітройті

В И П Р О Д А Ж!

Книгарня „Свободи" випродує річники

„ВЕСЕЛКИ"

За 1968, 1970,1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, роки.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ

Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

Також є поодинокі числа „Веселки" по 1 дол. з пересилкою.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ ПІВНІЧНОГО НЬЮ-ДЖЕРЗІ ПРИЯТЕЛІ РУХУ

запрошують українське громадянство Нюарку і околиці на ДОПОВІДЬ,

яку виголосить

Д-р СЕРГІЙ БІЛОКІНЬ

провідний науковий співробітник Інституту Історії України Національної Академії Наук

Тема доповіді:

ДІЯЛЬНІСТЬ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ В УКРАЇНІ, ЗА ДОКУМЕНТАМИ КОЛИШНЬОГО КҐБ

Доповідь відбудеться в п'ятницю, 8 вересня 2000 р., о год. 8 веч.

в церковній залі УКЦеркви св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню, Нюарк

Паркувальна площа буде під охороною

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка 56 років, з вищою освітою має працю, бажає познайомитись з українцем, який зацікавлений у його добрій майбутності, а я у моїй. Н. ПА. Тел.: **1-718-891-6827**

Вдова, 50 років, шукає інтелігентного чоловіка для створення сім'ї. **Тел.: 631 288-9241**

• РОЗШУКИ •

Розшукую **ТИТЮКА ВАСИЛЯ СЕРГІЙОВИЧА** зі села Млинове, Ратнівського р-ну, Волинської обл. Прошу писати на адресу: **Україна 45024, Волинська обл., Ковельський р-н, село Городище, Титюк Василь Степанович.**

• ПРАЦЯ •

Пошукуємо опікуна для старших чоловіка та жінки. Дуже добре було б, щоб опікуном була самотня жінка, яка могла би мешкати разом з нами. За інформаціями звертатися на тел.: **609 989-8965**

Потрібна кухарка до „Делі" в Лігайтоні, Па. Варення обідів і роблення вареників. Говоримо по-польськи. **Тел.: 610 377-1260**

Жінка, українка з багаторічним досвідом, пошукує працю по догляду за дітьми без проживання. Навчає гри на фортепіяно. Має добрі рекомендації. **Тел.: 201 332-3805**

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 235 Відділу УНС

З днем 1 вересня 2000 року, Відділ 235 злучиться з Відділом 165 секретарем якого є

МАРІЯ ПЕЛЕХАТИЙ

Просимо членів 235 Відділу звертатися у всіх відділових справах до секретаря 165 Відділу на адресу:

Mrs. Mary Pelechaty
3318 Stickney Ave.
Toledo, OH 43608
(419) 726-4712

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 107 Відділу УНС

З днем 1 вересня 2000 року Відділ 107 злучиться з Відділом 452 секретарем якого є

НАТАЛІЯ ШУЯ

Просимо членів 107 Відділу звертатися у всіх відділових справах до секретаря 452 Відділу на адресу:

Mrs. Natalie Shuya
6646 Howard Ave.
Hammond, IN 46324
(219) 931-8752

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 143 Відділу УНС

З днем 1 вересня 2000 року, Відділ 143 злучиться з Відділом 777. Просимо членів 143 Відділу звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі та вплачувати вкладки безпосередньо до Головної Канцелярії УНСоюзу на адресу:

Ukrainian National Association
P.O.Box 280
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
(973) 292-9800

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 32 і 479 Відділів УНС

З днем 1 вересня 2000 року, 32-ий і 479-ий Відділи злучаться з Відділом 397. Новим секретарем 397 Відділу є

УЛЯНА ПРОЦЮК

Просимо членів 32 і 479 Відділів звертатися у всіх відділових справах до секретаря 397 Відділу на адресу:

Mrs. Ulana Prociuk
909 North 29th St.
Philadelphia, PA 19130
(215) 235-3709

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 158 Відділу УНС

З днем 1 вересня 2000 року, Відділ 158 злучиться з Відділом 130 секретарем якого є

ЮРІЙ ЮРКІВ

Просимо членів 158 Відділу звертатися у всіх відділових справах до секретаря 130 Відділу на адресу:

Mr. George Yurkiw
30-15 36th St.
Astoria, NY 11103-4704
(718) 278-2217

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ,
12 вересня 1999 р. мого найдорожчого МУЖА і ДРУГА

бл. п.

д-ра КЛИМЕНТІЯ БОГДАНА РОГОЗИНСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, 12 вересня 2000 р.
в церквах:

Успеня Матері Божої (Assumption Church, Perth Amboy, NJ), о год. 7:30 ранку;
св. Юра, в Нью-Йорку, о год. 9-ій ранку.

Про молитви за спокій душі дорогого і незабутнього Мужа і Друга
просить дружина ОЛЬГА СТЕФАНІЯ
з родиною.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 31 липня 2000 р.
відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

інж. БОГДАН ТРУСЕВИЧ

нар. 1 січня 1916 р. в Жовкві, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 4 серпня 2000 р. з українського католицького собору свв. Володимира і Ольги в Чикаго, а похорон на цвинтарі св. Миколая.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – ГАЛИНУ
синів – ТИМІША з дружиною МАРІЙКОЮ та дітьми
– ЗОРЯНА з дружиною ОЛЕКСАНДРОЮ та дітьми
ближчу і дальшу родину в Америці та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

В ПЕРШУ БОЛЮЧО-СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
19 серпня 1999 року незабутньо-дорогої нашої
МАМИ, БАБУСІ і ПРАБАБУСІ

бл. п.

МОТРІ НИКИФОРОВНОЇ РУСАНІВСЬКОЇ

ПАНАХИДУ по Покійній відправив о. МИХАЙЛО ПАСЕКА в православній катедрі святої Софії Київського Патріярхату в Чикаго.

Вічна їй пам'ять!

Дочка – НАТАЛКА КОНОВАЛ з чоловіком ПАВЛОМ
з внуками та правнуками

Ділимося сумною вісткою, що у четвер, 24 серпня 2000 р.
відійшла від нас у вічність найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ

бл. п.

АННА БАБЮК

з дому КІНАЛЬ

нар. 28 березня 1921 р. в Золотій Свободі на Бережанщині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у понеділок, 28 серпня в Каліфорнії.

У глибокому смутку залишилися:
чоловік – МИХАЙЛО
доньки – ЕВГЕНІЯ
– ЯРОСЛАВА
сини – ВЛАДКО
– РОМАН
3 внуків
та ближча і дальша родина в Америці, Україні.

Вічна її пам'ять!

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
СТАНИЦЯ в ДІТРОЙТІ
ділиться сумною вісткою з побратимами станиці і українською громадою про те, що в суботу, 29 липня 2000 р. відійшов у вічність колишній голова й довголітній член Управи станиці

бл. п.

МИХАЙЛО БЕРЕЗОВСЬКИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 3 серпня з церкви Непорочного Зачаття на цвинтар Вайт Чепел у Трой, Мишиген.

Горем опечаленій родині складаємо наше щире співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

Ділимося сумною вісткою, що 24 серпня 2000 р., на 92-му році життя, відійшла у вічність наша найдорожча і улюблена МАМА, БАБА І ПРАБАБА

бл. п.

МАРІЯ ОЛЬГА ЧАЙКОВСЬКА

з дому БЕДРИЛО

Нар. 14 січня 1909 р. у Львові, Україна.
Вдова по бл. п. д-рові Ветеринарії Юрієві Чайковському.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА відбулися у понеділок, 28 серпня 2000 р., в похоронному заведенні Насевича.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – у вівторок, 29 серпня 2000 р., в Церкві Благовіщення П.Д.М. Merlrose Park, PA.

Тлінні останки були перевезені на кладовище св. Марії на Факс Чейс.

У глибокому смутку залишилися:
доньки – ХРИСТИНА ДОЛЬНИЦЬКА з донькою АНЬОЮ ФАТ з чоловіком ПАВЛОМ та дітьми ГРИГОРЧИКОМ і ХРИСТИНКОЮ
– ЛЯРИСА ШПОН з чоловіком ЗЕНОНОМ та доньками АРЕТОЮ і РЕНАТОЮ
– ВІРА ЧАЙКОВСЬКА ДАТЕН зі синами д-ром ЮСТИНОМ з дружиною САБРІНОЮ та синоми КРЕҐОМ і ЮРІЄМ
– МАРТА КАНВЕЙ з донькою ЛІСОЮ ЕКСЛІ з чоловіком ХРИСТОФОРОМ
швагерка – АЛЕКСАНДРА ЯЦКЕВИЧ з родиною
та численна родина бл. п. Антона та Михайлини Чайковських.

Замість квітів просимо складати пожертви на Український Освітньо-Культурний Центр у Abington, PA („Ukrainian Educational and Cultural Center"), або на Товариство Допомоги Сиротам в Україні, („Orphans' Aid Society").

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040